

ജീവകാരുണ്യം

അഥവാ

ജീമൂതവാഹനൻ.

ഗ്രന്ഥകർത്താവ്:

വംലിപ്പറമ്പിൽ ഇരി
ഉണ്ണിപ്പറമ്പൻ വൈദ്യൻ.

കോപ്പി 500.

സർവ്വിഷയാനുക്രമണിക.

നമ്പ്	സർഗ്ഗനാമം	ഭാഗം
1	രാജഷിപുത്തി	1
2	മലയവതിവിവാഹം	14
3	ദിനബന്ധുത	27
4	വിജ്ഞാനചൈതന്യം	39
5	ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥം	51
6	ദൈവാനുഗ്രഹം	63

ശ്രീ ജീവകാരുണ്യം.

അഥവാ

ജീമൂതവാഹനൻ.

(ഒരു മണിപ്രവാളകാവ്യം.)

രാജ്‌ചിപുത്തി

എന്ന

ഒന്നാം സ്കന്ദം.

ബാലാമൂതശ്രീധരലീല * ചേതം
കൈലാസവും സ്വർണ്ണഭീഷ്മം ചരിച്ചു,
ശൈലാധിരാജൻ വിലസുന്നു, സാക്ഷാൽ
കാലാരിഭക്തൻ നിദർശനംപോൽ.

1

മാന്വരംശുഗോപിച്ഛ സുശാന്തിയേത്തും
സന്യാസിമാരൊത്തു വസിക്കയാലോ,
അന്യാഭയമെന്നത്രിമിരിക്കിലും സ-
ദ്ധന്യാശയൻ ശാന്തഹിമം ധരിച്ചു!

2

* ബാലാമൂതശ്രീധരലീല = ബാലനായ അമൂതശ്രീയെ (ചന്ദ്രനെ) ധരിക്കുന്നവന്റെ (ശിവന്റെ) ലീല.

ആമൃതമൃഗം പ്രകൃതിപ്രഭാവം -
 ലാമോദസത്തായ മഹീധരേന്ദ്രൻ,
 ജീമുതകേതു പ്രഭയാൽ പ്രശാന്ത -
 ശ്രീമൂടിയെങ്ങും വിജയിച്ചിടുന്നു!!

8

സന്നപ്രദേശങ്ങളിലൊന്നിലോമൽ -
 ഭാഗ്യപ്രസാദം കലരുന്ന പോലെ,
 വാനം തിളക്കം പുരി കൊണ്ടുനാടും -
 താനല്ല സിങ്ങുന്നു സുരാലയഭം.

4

വകം തൊടാതെ, ധരാമുഖത്തിൽ -
 തക്കക്കുറിക്കുട്ടമരം പ്രകാരം
 തക്കം, വിദ്യാധരവളുവാണി -
 സങ്കാശിതം രാജവിശുദ്ധഗേഹം.

5

മേലാരം വൃതം പൂർണ്ണനം വിശക്കം
 പാരം കഴിഞ്ഞു വശം വരുത്തി,
 സാരം സമസ്തം വിളയുന്ന നാകം -
 ധാരം സുരഭിപ്രഭവെല്ലാത്തി.

6

ശോകം കെട്ടുപൊന്നൊരു കല്പവൃക്ഷം
 നാകം വെടിഞ്ഞു വസിക്കുമ്പോൾ,
 പാകാരിഗേഹ നിന്ന ശോഭമാത്ര -
 മേകാവതായ്ത്തീർന്നു കല്പവൃക്ഷം.

7

ക്ഷേമം ജനത്തിന്നു ലഭിച്ചതെല്ലാം
 ക്ഷേമം തന്നിക്കൊന്നു നിനച്ചു നിത്യം

ജീമതകേതുപുള തൻ പുകൾച്ചാ-
ത്താമുൻ ലോകങ്ങളിലും പരത്തി.

8

ജീമതകേതു ക്ഷിതിപൻ, രമേശ-
ശ്രീമൽപദാബ്ജം മനതാമിലേന്തി,
സാമുദ്യസൗഖ്യത്തിനു ദേവപുഷ്പ-
ശ്രീമുലമന്ത്രത്തൊട്ടമൊത്തു വാണാൻ.

9

കർമ്മത്തിലുനതപമിയന്നിടത്തെ
ധർമ്മാത്മകാമങ്ങൾ ഭജിച്ചു ഭൂപൻ;
നിർമ്മൽസരന്മാരവിടത്തിലെങ്ങും
ശർമ്മത്തൊട്ടം മോക്ഷവുമേന്തി വാണു.

10

സാമം പരം ദാനമിതേ നയത്താ-
ലാമന്നവൻ കീർത്തി പരത്തി പാരിൽ;
പ്രേമം നൃപനും ജനതക്കുമേറ്റം
ക്ഷേമം വരുംമറ്റു വിളമ്പിയെങ്ങും.

11

ശ്രീബോധി വിശേഷശപാപുജകൊണ്ടും,
തൻബോധിതുല്യഭൂമസേവ കൊണ്ടും,
ധീബോധകാരുണ്യമയൻ തന്മുഖൻ
ശ്രീബോധിസുതപംശകനുരുവിച്ചു.

12

സാമാന്യസൂക്തശ്രവണത്തിനേക്കാൾ
രോമാഞ്ചമേറ്റം സുതനോതിട്ടമ്പോൾ,
പ്രേമാസ്സദം പുത്രനിലും കവിഞ്ഞി-
ദ്ദീമാനുഷന്മാർ പരമെന്തു കാണും?

18

പാരം പരേതാലയവൻകടത്തിൻ -
 ഭാരം സുതങ്കൽ സ്ഥിതിചെയ്തമൂലം,
 സാരം സ്വപുത്രം ഹൃദയത്തിലേത്തും
 ഹാരത്തിലും മുഞ്ഞൊടു തൻപിതാക്കൾ.

14

ആനന്ദപിയാശനായിരിക്കു -
 നാനന്ദനന്നിരൂസമാനനല്ലൻ
 മാനിച്ചു “ജിമുത” പടഞ്ഞൊടും സം-
 മാനിച്ചതേ “വാമന” നാമധേയം.

15

ചക്രംഭരഭൻ റിപുജാലമെല്ലാം
 ചക്രംതിരിപ്പാൻ ജനകൻ ജനേശൻ
 ചക്രം പതിഞ്ഞുള്ളടികണ്ടു, ഭൂമീ-
 ചക്രം ഭരിക്കും സുതനൈന്നാച്ചാൻ.

16

കേളിക്കു ചേരും സുജനങ്ങളോടും
 മേളിച്ചു ബാലൻ ബഹു ഭീനബന്ധു;
 കാലാരിജാഭൻ കളിയിങ്കലും താൻ
 വ്രീളാകരം വാക്യമാച്ചതില്ല.

17

ഭൂതാനുകമ്പാവ്യസനം വഹിച്ചും
 ചേതോമരൻ സജ്ജനതൃപ്തി ചേന്നും
 കാതാനിരുന്നും, ഹൃദഭക്തനേരം
 കൗതൂഹലം ലോകരിലെങ്ങുമേകി.

18

വിദ്യാ, സുശീലം, വിനയം, സുരൂപം,
 വിദ്യാധരോന്ദൻ സുതനാൻ കണ്ടു

ഉദ്യോഗമാൽ താൻ യുവരാജ്യഭാരം
വിദ്യോതിതകാരനവന്നു നല്കി. 19

സ്ഥാനം സുതന്മാക്കു, വരയതേല്ലാൻ
ജ്ഞാനം കലനാൽ പരിചോടു നൽകി
ആനന്ദസംഗ്രാജ്യപദത്തിലെത്താൻ
താനൊരു യതിക്കിലവൻ കൃതാത്മൻ. 20

സുനാവലീശോഭകൾകൊണ്ടുദഞ്ച-
ന്നാനാമണീരശ്മി പരത്തി വാഴും
സുനാടവിക്കുള്ളിലമാത്യുനദ്യൽ-
സ്ഥാനാഭിരാമൻ സുതനൊത്തു ലാത്തി. 21

ആ രാജപുത്രനുപദേശമായി-
ദൂരമമാൻള്ള സുരദൂമത്തെ
പേരാണ് മന്ത്രിശപാനന്നു കാട്ടി-
സ്സാരാശയം ചൊല്ലി മനസ്സിലാക്കി: — 22

“പൊന്നിൽപെടും രത്നമരിചി പോലീ-
മുനിൽ തിളങ്ങും സുരഭാജരാജൻ
ഇന്നിക്കലത്തിൻ പാദൈവതം താൻ,
മിന്നിച്ചു മുഖുള്ളവരിൽ പ്രസാദം. 23

“ശത്രുക്കളോരാലവരെജ്ജയിപ്പാ-
നസ്രങ്ങളും നല്ല മനുഗ്രഹാത്മം,
മിത്രം നമുക്കിങ്ങിതുതാൻ, ഭജിച്ചാൽ
മിത്രപ്രതാപത്തൊടു കൂടി വാഴാം. 24

“ശ്രീനാഥപുത്രന്മാരുടെമൊത്തിരിക്കും
സേനാനി തൻ താതൻ തുല്യനായി
ജ്ഞാനാധിപുരുഷൻ ജനകന്റെ പാദം
ജ്ഞാനാദി ശീലിപ്പതിനായ് ഗമിക്കൂ.”

25

ആരാധനത്തിന്നുരൂപമായി -
ദീ രാജവംശോന്നതി മാത്രമേകം
സ്വരാജ്യപുഷ്പത്തിനെഴുന്ന ലുബ്ധാ -
ത്തരാജപുത്രൻ വിഷാദമേറി.

26

“കുറാരിതെന്നും, കടിലാശയത്താൽ
മാറാരതെന്നും കരുതാ ബുധന്മാർ;
നോറാലുമി വൃഷവരൻ പ്രസാദം
മറാർക്കുമേ നല്കുകയില്ലയെന്നോ?

27

“അതും ലഭിക്കുന്നതുകൊണ്ടു ഭീനം -
നതും കെടുത്തുനവനത്തമൻ താൻ;
സ്വതന്ത്രം വെടിഞ്ഞാൽ പരിശുദ്ധകർമ്മം
പ്രാപ്തിപ്പെതെന്നിനമൃതതപമേറും.

28

“ആരാഞ്ഞാരിത്താലഖിലപ്രപഞ്ചം
നാരായണസ്വാമിയിലാക മൂലം,
ആരാരിതെന്നുള്ളൊരു ഭേദമി,ല്ലി -
പ്പാരാകമാനം പരമാത്മമാത്രം”.

29

എന്നിപ്രകാരം യുവരാജനപ്പോ -
ളിനിപ്പുകൾനുള്ള സുരദൃമത്താൽ

കന്നിപ്പെവക്ഷം സുഖമേരമരാം
തന്നിഷ്ടമോതാൻ പിതൃവാദമെത്തി. 80

ഓരുന്ന രൂപാവ്യകളെ തൃജിച്ചി-
ട്ടാരസ്തി ഭാതി പ്രിയമായ് പ്രവഞ്ചം,
ചേരുന്നവൻ വേണ്ടമിടത്തുലോക-
ത്തേരിൻ തിരിച്ചിൽകുമ്മോത്തു നിത്യം. 81

ഏകാന്തമായ് താൻ ജനകന്റെ വാദം
ശോകാദരം പൂണ്ടു പണിഞ്ഞു പുത്രൻ
വൈകാതനുജ്ഞാനപിതനച്ഛനോട്-
ള്ളുകാംക്കയെല്ലാം പറവാൻ തുടങ്ങി:— 82

“താനന്യസൗഖ്യപ്രിയനായ് വസിച്ചാ-
ലാനന്ദമുണ്ടാകുമിതാം രഹസ്യം,
ഞാനന്യനും ധന്യനുമെന്നു കാണും
ജ്ഞാനത്തിനാലങ്ങുമറിഞ്ഞതല്ലോ! 83

“ഈ ദേഹമോത്താൽ കമിളയ്ക്കു തുല്യം
ശ്രീദേവിയോ ചഞ്ചല തന്നെയെന്നും;
മാദേശികന്മാരവരോപകാരം
തൻ ദേഹിയിൽ പൂണ്യമെന്നുമോതും. 84

“സൗഖ്യം തുളുവു തിരുമേനി രക്ഷാ-
കാതും നടത്തും ഹരിപോലിരിക്കേ,
ധൈര്യം ദയാപ്രേരിതമച്ഛ! വൃക്കു-
ഭാതും പരാത്ഥം വരുവാൻ കൊതിപ്പൂ. 85

“മാലോകരെല്ലാം കമലാകടരക്ഷ-
ത്താലോമനപ്പമുഖരായിരിപ്പാൻ
വാലാഴിജാതത്രിദശദൂമേന്ദ്ര-
ശ്രീലാഭമിന്നാകകിലോ ജയിച്ചു.”

36

ആരോമലാം വൈതല്യദാരവാണി-
നാരോദയം ചേർത്തു കേട്ടു തുഷ്ടൻ
സപരാജ്യവൃക്ഷപ്രണയം ലഭിപ്പാ-
നാരാധനയ്ക്കുള്ള സുമന്ത്രമോതി.

37

ഇച്ഛിച്ചവണ്ണം വരവും കൊടുത്തോ-
രച്ഛന്റെ പാദം തൊഴുതങ്ങു ചെന്നു,
സ്വച്ഛന്ദമായ് ദേവനഗം ഭജിച്ചാ-
നിശ്ചഞ്ചലസപാത്തനപേക്ഷ ചെയ്തു:

38

“മുന്വാദരിച്ചോർക്കഭിലാഷമെല്ലാം
സമ്പാദ്യമായ് ചേർത്താരഗേശ ദേവ!
അമ്പാൻ ലോകം ദ്രവിണം ലഭിച്ചാ-
സ്സന്മൂർത്തി നേടാൻ കനിയേണമില്ലാదు.”

39

വൃക്ഷം വിമാനോപമമങ്ങു പൊന്തി-
ട്ടുഷ്ടാധിപാൻ വിലസിച്ചു വിണ്ണിൽ;
വീക്ഷിക്കുവോക്കെന്ദ്രികവിദ്യതുക-
നക്ഷം കണക്കാത് സുരചന്ദ്രദത്തം.

40

അന്യാദേശം ഭക്തി മുഴുത്തു വനി-
ച്ചന്യായമില്ലാത്തൊരപേക്ഷ ചെയ്തേ

ധന്വാശയൻ രാജകുമാരനാശ്രി -
വന്യാത്മഭൂദേവനഭീഷ്ടമേകി.

41

“ഏകുന്ദ നിന്നിഷ്ടമഹം മഹാത്മൻ!
പോകുന്ദ ഞാൻ” — എന്നൊരു വാക്യമോതി
ആകുന്ദവേഗം ദ്രുമനായകൻ പോയ്;
തുകുന്ദ കുണ്ടങ്ങു സുവണ്ണമാരി.

42

മഞ്ഞച്ചവപ്പഭ്രമണച്ചതേലും
മഞ്ഞിൻകുണം പോലെ സുവണ്ണകോടി
പഞ്ഞം ഭയപ്പെട്ടു, തെരിച്ചു വാറും
പഞ്ഞിക്കുതുലും പതരിച്ചുണഞ്ഞു.

43

ചേലോലുമൊദാർത്ഥശസ്സവൻ -
ഭൂലോകഭിത്തിക്കൊരു വെണ്മപ്പുശി;
മാലോകംപൊലും യുവരാജപാദ -
മാലോകനം ചെയ്തതിനായുമെന്തി.

44

ലോകർ ദിവ്യദൃമശക്തി സേവി -
ച്ചാകെക്കൊടുപ്പിച്ച മഹതപമോത്തു
ലോകേശനെച്ചിത്തിലെടുത്തു വെച്ചാ..
ലോകേശനാനന്ദപദത്തിലെത്തി.

45

“തന്നിൽ കവിഞ്ഞ് പ്രജയെബ്ഭരിപ്പാൻ
ന“നിരൂപഭൂ”പമനിക്കുമാരൻ,
എന്നിന്നറിഞ്ഞീശ! കൃതാർത്ഥനായ് ഞാ -
നെന്നിത്തിരിഞ്ഞെൻ വനവാസമേല്ക്കുൻ.”

46

ഇതും നിനച്ചാതു ചമെലി രാജ്യം -
 ദ്രുതം കമാരൻ കൊടുത്തു പോവാൻ
 തീർത്ഥാടനോദ്യോഗി വിളിച്ചുമാത്യ -
 തീർത്ഥാടിയോടേവമുടൻ കഥിച്ചു.

47

“ഉദ്യമം പുത്രനിലാക്കി ഞാനും
 പൂർവ്വചരീശാചരിതാനുഗാമീ
 നിവൃത്തിമാനന്ദ സമുദമിശം
 സർവ്വസ്വം ചിത്തിലടക്കിടട്ടേ?”

48

“എന്നുണ്ണി നാമത്തിനു മാത്രമിശൻ,
 മനം മഹാശ്രീലതം യശസ്സം
 ഇന്നുന്നതിക്കേറു നടത്തുവിൻ ഞാ -
 നെന്നും നയ ഞ്ഞുകിടവാതുകില്ല”

49

പിന്നീട് താനുണ്ണിയെ നോക്കിയെല്ലാ -
 മിന്നിടേഴും മന്ത്രികളുള്ള മൂലം,
 വന്നിടമുൽകൃഷ്ടയശസ്സു; മോദാൽ
 ചൊന്നീടിനാൻ കാഞ്ചനചക്രധർമ്മി.

50

സാഷ്ടാംഗമായ് വീണു നൃപാത്മജൻതാ -
 നഷ്ടാംഗയോഗജ്ഞനൃപന്റെ പാദേ;
 ഇഷ്ടം കഥിക്കുന്നു വരിച്ചെടുത്തുൽ -
 കൃഷ്ണശയൻ മാരിലണച്ചിതപ്പോൾ.

51

സത്തുഷ്ടനാമുണ്ണി പാഞ്ഞിതിപ്പോ -
 ഉന്തസ്സിലേതും പ്രിയമില്ലെന്നിക്ക്

ചിന്തിച്ചു മരതപിത്രവാദസേവ-
സ്തന്തം വരുത്താതെ വരം തരേണം.

52

“ഞാനെന്നു ഞാനെന്നു ബഹിർമുഖത്തായ്
താനെന്തിലും കാണതിലേകഭോവം
ജ്ഞാനപ്രശാന്താലയമാണിങ്ങാൽ
താനത്ര വൃദ്ധൻ, ഗുരു, ധന്യ, നീശൻ.

53

“നീതിജ്ഞൈല്ലാം പിതൃസേവയെത്താ-
നോതുന്നു സർവ്വഗ്രന്ഥസുതസ്വധർമ്മം;
ചാതുർയ്വമേദം സചിവൻ പ്രജാത്ഥം
നീതിക്കു പാലിപ്പു തിന്നോടിയേ.”

54

നേരേ തപസ്സിന്നു തുനിഞ്ഞുപോയാൽ
തീരേ ഗുഹത്തിങ്കലിരുന്നു കൂടാ,
ഹാ! രാജധർമ്മം മുനിസേവ, പുത്രൻ-
താൻ രാജനായ് തീർന്നിവരോത്തു കണ്ടാൽ,

55

ഇലോകഭാരത്തെ വിവർത്തമ്യം
ജലോപമം കണ്ടു കുമാരനെത്താൻ
ആലോകമെന്തേ, വിശുദ്ധസത്വൻ
കാലോചിതം സാധുതരം കഥിമു:—

56

(യുഗ്മകം)

“ഞാനിന്നു വൃദ്ധൻ ബത! പുത്രനായി -
 ഞ്ഞാനിങ്ങിനെല്ലാം ഭരമേറിയന്നു,
 ജ്ഞാനിപ്രഭാവം സുതനാൻവെന്നാൽ
 മാനിപ്പനേരം ബഹു ധന്യനായ് ഞാൻ. 57

“സൃഷ്ടിക്കുനീതിയിലുണർന്നു കമാരവാക്യം
 രക്ഷിക്കുവാൻ സചിവപുംഗവ! മംഗളാത്മൻ!
 ഇക്കോണി, യിപ്പൊഴിളമയ്യരിയിട്ടുവരണോ -
 രക്ഷോഭ്യബുദ്ധിയുടെ ശാസന തെറ്റിടാതെ”. 58

ധൃതിവരനിതി പേർകേട്ടുള്ള മന്ത്രിയു പുത്ര -
 പ്രതിനിധിപദമേകി സുഷുമിതം കഥിച്ചാൻ
 പതിവുകളിഹതെറ്റിക്കാതെ പൌരപ്രമാണി -
 ക്ഷിതിപരമിയലേണം പുത്രചിത്താനുമ്പും. 59

അരികിലമരുമായ്ക്കാശിസ്സുതാനേരൂ, പിന്നീ -
 ടരിമയിലുരചെയ്യും പുത്രനോടും സഭായ്ക്കൻ
 പെരിയജഗതയെച്ചൊരാശപസിപ്പിച്ചു, നന്നാ -
 യരികലകലിശംപോയ് കാട്ടനാടാക്കി വാണു. 60

വാരം ജീമൂതകേതുക്കിതിപതിസുദൃഢ -
 ജ്ഞാനി നന്ദിച്ചു ശാന്തം -
 കാരം കാന്താരമാരോന്നിലുമഴകിലെഴും
 സാധുവുനും നമിച്ചു;

സാരം ചേരും ദ്രുമമുഖം വിലസി, വിപുലമാ-
 യുള്ള ഗോകണ്ഠദേവ-
 ശ്രീരംഗത്തിൻസമീപം മലയഗിരിയിലേ-
 ക്കെത്തി വിഖ്യാതിയോടും.

61

ഇതി

ജീമൂതവാചനൻ

രാജപ്പിറുത്തി എന്ന

കന്നാം സദ്യം സമാപ്തം.

—:0:—

മലയവതീധിവാഹം

എന്ന

രണ്ടാം സ്കന്ദം

മലമൊരുലവമന്ദിടാതെ സ-
ന്ധർന്നിര ചേർത്തു നിറഞ്ഞുനിന്നിടും
മലയജമിടതിങ്ങി വിങ്ങിടും
മല ധരീണമുഖമന്ദഹാസമോ?

1

ഹരിഹര പദ സേവചേന്ദ്രമം-
ഹരി ഖരശ്ശി പതിഞ്ഞിടാതെയും,
ഹരിഭയചവലേശമെന്നിയെ
ഹരിണഗണങ്ങളിണങ്ങിമേഞ്ഞുമേ,

2

വികനിരപരിചൊത്തു പാടിയും
ശുകഗണമത്തുത സാമമോതിയും
അകമലരലമുല്ലസിക്കുമം-
രഖിലവുമങ്ങു സുഖം കമിച്ചുതേ.

3

(യുഗമകം)

സുരതരുനിയും പടീരവും
സുരസവുമാൻ സുഗന്ധിയാളെയും
ചെറുപവനനണഞ്ഞു സാദരം
വരുമത മിത്രജസേവചെയ്യവാൻ.

4

തെളിയിലമൃതമുൻ ഏത്തടം
മിളിതകതുഫലമാൻ നിഷ്ഠയാൽ
നിലനിട്ടതമുറച്ചു, പൂതനീ—
മല, യതിഃപാലെ ലസിച്ചിടുന്നുപോൽ.

5

അരിമയിലഥ തീർത്ഥവാദരം—
ഗ്നി റിയിലിരിപ്പതും ചിടുന്നുപോൽ,
മരവിരികളിലായരോപരി
സ്തരിതകതുഫലമാടി ശാന്തമായ്.

6

കവിവൊടുസകലാത്മശാസ്ത്രവും
മുനിജനമോതിവിടുന്നുപോലിതിൽ
ജനിതകതുകരായ് പരിപ്പതു—
ണനിശമിരുന്നു മുനീന്ദ്രബാലകർ

7

യതിജനപദപുഷ്പഭരണ സഭ—
ഗതി ധാരമെല്ലാഴുമുച്ചുസിക്കയാൽ
കൃതിഹൃദയവിശുദ്ധി ചേർത്തിട്ട—
ന്നതിദൃഢശക്തികളിച്ചിടുന്നിതിൽ.

8

ഇതിനധിപതി ചാരു സിദ്ധരാട്—
പതി മതിശാലി സദാതിഥിപ്രിയൻ;
കൃതിയവനൊരു പുത്രീ ജാതയായ്
സതിയൊടുതുല്യകലാവിചക്ഷണം

9.

മലയവതി കരാരി, തോഴിമാർ
മലരണിമാനീനിയൊത്തു സാമ്പ്രതം

കലഗിരിവരജാതയായ സൽ -

കലവരദൈവതമാൻ ഭക്തയാരും.

10

മലയുടെ മകളായ മാനിനീ -

കലമണി സുന്ദരി ശങ്കരപ്രിയ,

മലയഗിരിപിലാസയാണു, ചി -

ന്മലർ മധുപോലെ വിചാരരൂപിണി.

11

മതിസുമമതിലോത്തൂരച്ചു, മം -

യതിജനകല്പിതമാം പ്രതിഷ്ഠയിൽ

രതി വളരുമവർക്കു സർവ്വദാ

ഗതി പുലരുന്നിതൊരൊന്തരാഭയിൽ.

12.

വരകസുമ “വസന്തമാലികാ” -

വരണമെഴും വനമാൻ സുന്ദരി,

വരഗുണമണവാൻ മഹേശ്വരീ

വാദ വസിപ്പിച്ചിടത്തിലെത്തിനാൾ.

13

“നിരുപമ വരമേകിടേണമേ!

കരുണകവിഞ്ഞ ഗിരീന്ദ്രനന്ദിനി!

സ്മരഹരതിരുമേനി നേർപക -

ഞ്ഞൊരു വിരതേന്തിന ശങ്കരപ്രിയേ!

14

മനമധുവവിഷാദശാന്തി ന -

ല്പിനകരലഗ്നസരോജലോചനേ!

ഘനകതുകി! മയൂരമാന്മഥി.

ഘനക ചരോരഭരേ! തൊഴുത്തൊൻ.”

15

ഗിരിസുതയുടെ നേർക്കുനിന്നു സ-
 ചുരിതമനോഹര ഭക്തിമുത്തിപോൽ
 സരിഗമപധനീതി നീട്ടിവെ-
 ചുരിമയിലങ്ങിദമോതി ഗീതമായ്.

16

വിധുസുത കരകെഴുശലോലുരം
 വിധുമുഖിയായ് വിലസുന്നമുഖമോ
 വിധിസുതയുടെ ചുചുകുടയം
 വിധിവിഹിതം തരസം ധരിച്ചുപഥം!

17

അമൃതകരമുഖത്തിൽ നിന്നെഴു-
 നമൃതമശിച്ചു പശുക്കൾ നിന്നുപോയ്,
 അമൃതകരകലാധർമ്മ വി-
 നമൃതരചിപ്രസരം പുളിക്കുമോ?

18

സരസകരണശരവി കാഞ്ചനേ-
 ശപരസുകുമാരകുമാരനക്ഷണം
 ഹരസുതവിനോദമുത്തിയൊ
 വരമശിവൻകഴൽ വന്നുകൂപ്പിനാൻ.

19

പ്രകൃതിയുടെ സമസ്തകോമള-
 പ്രകൃതി ധരിച്ചു സമാസ്രവണപോൽ
 പ്രകൃതിയുടെ പദം നമിച്ചിടം
 പ്രകൃതിപതീശസ്തം നിറച്ചുപഥം.

20

“അടിമുടിമുഴുവൻ മനോജ്ഞമൊ
 തടി, ശിവഭൂതി ധരിച്ചു കേപലൻ

സ്തമിമ വിലസുന്നു താരകോ-

ലൂടതനുവെട്ടിയുത്ത മുത്തിപോൽ.

21

“സുരഹരഹൃദയേ ഭരജനെ-

കുരുനിരകൊണ്ടുതളിച്ചുമായികേ!

വരപുരുഷനടുത്തെടുത്തിനെൻ

തരളമനസ്സു പിഴച്ചുതല്ലിവര.

22

“മുനിവരസുതനെൻറെ മാനസം

കുറിവിചലാതെ വഹിച്ചുതെന്തിനോ?

തനിയേയതുഗമിച്ചു ചിത്തജ-

കുനി സമനിൽ ശുകബാലയെന്നുപോൽ

23

“അബലയിലൊരസുയവെച്ചുമോ!

പ്രബലനിതം വിലസുന്നു ചിത്തജൻ;

സുബഹുമതി വഹിച്ചു ദേവതാ-

കുബരി വെറും ഹവി മുഴുമീശപി!

24

“സതി! പരമശിവേ! അനുഗ്രഹി-

കുതിരുകവിഞ്ഞു വലഞ്ഞിടുന്നുഞാൻ,

പതിവിനു പദമുച്ചെയ്തിടാം,

പതിയുടെ പാതി പിടിച്ചുകോമളേ!”

25

തൊഴുതിതുവിധമോതി, ഭക്തിയിൽ

പിഴകലരായുതിനും നിനച്ചുവര,

അഴാകാഴ്ചകി വഴിഞ്ഞനാരതം

മുഴുമതിയോടെതിരിട്ടസിദ്ധജ.

26

ഗിരിസുതയിലുറച്ച ഭക്തിയും,
 പരിചൊടണഞ്ഞവനൊത്തസക്തിയും,
 ഇരുപുറവുമിടഞ്ഞു സിദ്ധജ -
 സ്തുതഭയഭക്തി വിലജ്ജപേന്തുപോൽ.

27

പരവശത പിണഞ്ഞു തോഴിയൊ -
 ത്തരനിമിഷം മടിയൊതെ പോന്നവൾ,
 പരമപുരുഷനൊത്ത മന്ത്രിനെ -
 പ്രാമേവെന്നറിവാൻ കൊതിക്കായ്.

28

പരമിതൂവിധമല്ലനാൾ കഴി -
 ചുരചകുമാരിയനല്ല ചിന്തിത;
 സരസിജ ശരമോറ നാരി താൻ
 സുരതിയൊടൊത്തമരുണതെങ്ങിനെ?

29

സുരഗുരുസമനായ കാഞ്ചന -
 ശ്വപരമുനിയ മലയാദിനിർമ്മലം
 ചാണസുമരജസ്സുകൊണ്ടുസൽ -
 സുമഭിലമാക്കിന വാർത്തകേൾക്കായ്.

30

ഗുരുമുനിജനഭക്തിമൂർത്തിപോൽ
 മതവിന സിദ്ധധരാസുരാധിപൻ,
 അരുമയൊടു കൂമാരനെ സ്വയം
 ഗുരു കശികാത്മജനൊത്തയച്ചുതേ.

31

പുലിയുടെ വലുതായ ചർമ്മവും
 ഫലസുമവും ജലപാത്രവും തഥാ

പലതുമിവ യതിക്കകാഴ്ചയായ്
കുലിതരസം ബത! കാല്പലാക്കിനാർ. 82

കുശല മവരച്ചുതങ്ങളിൽ
കശികജനൊത്തു പരാത്ഥവാദവും
വിശദവിധമണച്ചു, വേഴ്ച സഭ -
വശമതു കാന്തമിരുമ്പുമൊത്തപോൽ. 83

അതിവിനയമിയന്ന സിലരാട് -
സുതനവരെപ്പരിവൃണ്ണഭക്തിമാൻ,
മതിലകമതിശുദ്ധിയാക്കുവാൻ
മതി ചരുവാൻപടി താൻക്കുണിച്ചവൻ. 84

മതിമതിമണിഭാര്യ, സുന്ദരാ -
കൃതിസുതനെന്നിവരോടുകൂടിയേറൻ
കൃതിചരനതു സമ്മതിച്ചു സൽ -
കൃതിവരമേല്പുതിനായ്ഗമിച്ചുപോൽ. 85

ഇവരുടെ വരവങ്ങു കാണുകയാ -
ലവനിപരിചനണഞ്ഞുസതപരം
ഭവനമണിയലകരിച്ചുകൊ -
ണ്ടവരെ വണങ്ങിയിരുത്തിയുക്തിമാൻ. 86

ധരണിവമുനിത്തപുജയ -
ലോണിവലാരി സുതാനപിതൻ സഭാ
നിരവമംഗമൊത്തു കൈശികോ -
ലോവചനോപമമാചരിച്ചുതേ 87

അഖിലമെവനറിഞ്ഞുപേക്ഷിച്ചെ-
 ജ്ജ്വിലപതിശപദം ഭീഷ്മീടം,
 നിഖിലവുമവനത്ര വശ്യമാം
 നിഖിലധരപരണഞ്ഞു ദാസരാം

38

ഉരകൾ, ചതുരികാ സുതോഴിതാ-
 നരചക്രമാരിയൊടോതി ഭൂതിയായ്,
 “സുരതരുവരമാൻ കാഞ്ചനേ-
 ശപരന്നൊരു താപസിയായറിഞ്ഞിതോ?

39

“വസുമതിയിലവന്റെ പുത്രനായ്-
 കസുമിതകല്പകവൃക്ഷഗാത്രനാം,
 അസുരസുരഗുരുപ്രഭാവമൊ-
 ത്തസുവിലെഴുന്നവിശുദ്ധനാണുപോൽ!

40

“അവനമിതകലാ വിലാസിയാ-
 യവമതി ചേർത്തു കലാപനിൽ പരം,
 ഭൂവനപതി മുനീന്ദ്രസേവചെ-
 ജ്ജ്വനിതലം വലമിട്ടു വന്നിഹ.

41

“അസുസമ കുതുകത്തൊടങ്ങു മിത്രം-
 വസു, വസുദേവ സമാനനെബ്ഭീഷ്മ;
 അസുരസുരഗുരുപമൻ വസിച്ഛീ-
 വസുതല മിന്നതി പൂതമായ് ചമഞ്ഞു

42

“വസുമതി ഗുരുവായുദിച്ചു നാനാ-
 വസുമതി ഭാഗ്യമണച്ച പാദപത്മം

വസുനവഫലപുഷ്പമൊത്തു വിശ്വാ-
വസു വസുധാപതി ചെന്നു കൂപ്പിരുന്നു.

43

“പശുപതമകുമാരനൊത്തു വാഴും
പശുപതിതുല്യമനീന്ദ്രനെബ്ജേപ്പാൻ
നിശിതമതി പുരോഹിതൻ വിശുദ്ധൻ
കശികസുതൻ പറയുന്നിതിപ്രകാരം.

44

“ഭവതിയുമവരൊത്തു ചേൻ വാണി-
ബ്ഭവനശുഭംവിലസിക്ക മംഗളാംഗി!
ജവമിതിനു വിശുദ്ധകാലമിപ്പോൾ
സുവരമലഭ്യമുടൻ ലഭിക്കുമെല്ലോ!

45

“വരണമുടനടുത്തു ദിവ്യവസ്ത്രം-
ഭരണമണിഞ്ഞു വരപ്രസാദമേന്താൻ
ശരണമിവരിലാണു; ലോകവും സത്-
ചരണരജസ്സു പവിത്രമാക്കിടുന്നു.”

46

നവരസികതപുണ്ടു നന്മവാക്യം
നവസുഷമഞ്ചിതമഷ്ടവഷ്ടമേകി;
ജവമരചസുതാ ഫലാദി കൈക്കൊ-
ണ്ടവിടമണഞ്ഞു പിതൃപ്രസാദമാൻ.

47

മതിസമമുഖിയെക്കൊടുക്കു പുത്രീ-
മതിയൊടു മമുനി വാങ്ങി ഭാഗ്യമേകാൻ,
ഇതികശികജനോതി രാജനും സ-
ന്മതിയൊടുമച്ചിധമാചരിച്ചിതപ്പോൾ.

48

പുതുസുരഭിലശീതവാതപോതം
 ചതുരവിവാഹമഹോത്സവത്തിനെത്തി;
 അതികരമിയലാതെ സുരബിംബം
 കൃതി വരവേഴ്ത്തടത്തുവാൻ ലസിച്ചു; 49

നവവരവധുമാർക്കു 'പുഷ്പിതാഗ്രാ? -
 വനസുഷമോപമമായി രോമഹർഷം;
 അവരുടെമതിതാരിലങ്ങുമിങ്ങും
 സ്വന്തമിയലാതെ വിചാരമോതിരുന്നു; 50

പനിമലസുതന്തൻ വിശുദ്ധശംഖം -
 ഭൂപനി തെളിവുനൊന്നുനഗ്രഹാത്മ്യമുണ്ടായ്;
 ജനിതകതുകരായ്ദപിജങ്ങൾ ശബ്ദി -
 ചുനിതര കാന്തി വഹിച്ചു വിശ്വമെങ്ങും!! 51
 (വിശേഷകം.)

മുനിമമ്മകളാക്കി, പുത്രനും ത -
 ന്നനുമതി പൂണ്ടു വരിച്ചുതക്കവണ്ണം,
 അനിമിഷമതുനാൾ മഹോത്സവത്തിൻ
 ജനി പുതുതായ് പുതുതായി വന്നിരുന്നു. 52

വിഷമസുഷമപൂണ്ടുകൊണ്ടു നേരേ -
 വിഷമശരാകൃതി വെന്ന കാഞ്ചനേശൻ,
 വിഷയരസവലയ്ക്കുകത്തു പുകാൻ
 വിഷമവിലോചന തന്റെ ഭക്തമൂലം. 53

നഗരവുമതു നാളുകൾകഴിച്ചാ -
 നഗരനിവാസികൾ നിർഭരോൽസുകന്മാർ,

നഗപതിയിലെഴുന്ന സിലരജ്യ -
ത്തഗതികളിലധിപൻ സദാനവാസി.

54

എട്ടു ദിക്കുകളും നടുങ്ങി മ-

റിഞ്ഞിടം പടി കെല്ലൊട്ടം
തട്ടുകൊണ്ടു പെരുമ്പറലുപനി

മറ്റു വാദ്യഗണങ്ങളെ
തട്ടി വീഴ്ത്തിമറിക്കിലും ജന-
ശബ്ദസംഗമവേലയിൽ-

പ്പെട്ടു മുട്ടിയുഴന്നു മുക്കം-

കുത്തിയെന്നതൊരതൂതം!

55

ആനകാടി തെളിഞ്ഞു വാദ്യമ-

നന്ത ദാസികളൊത്തു ന-
ല്ലാന തേർ കുതിരപ്പദങ്ങള-

നന്ത ദിവ്യവസുക്കളും
കാനനത്തിനകത്തു നൽച്ചെരു-

പണ്ണശാല രചിച്ചു സ-
ജ്ഞാനിയാം മുനിരാജപുത്രനു

ചേൻ സുന്ദരഗാന്ത്രിയം.

56

ചന്ദനാദിപവുത്രിയും സുര-

ചന്ദനാപ്തകനും തെളി-

ഞ്ഞുന്നതപ്രഭരോകുവാൻ ചര-

വാണി തുകി മുനീശ്വരർ;

അന്നു സിദ്ധ പൂരത്തിലാണൊര
 മംഗളം മഹാഭാരതവാ-
 നിന്നു മൽകാരമെന്നു ചെയ്തുമ-
 നന്തനാവുമുഴന്നു പോം.

57

അംഗഭംഗികൾക്കൊണ്ടു നംഗക-
 ഭൂത കാന്തി ജയിച്ചെഴു-
 ന്നംഗനാമണി രാജകന്യക
 കാഞ്ചനേശപരവല്ലഭ,
 മംഗളാലയ സീതപോലേവ-
 തിപ്രിയം നിരവേരൂപാൻ
 തുംഗമാനസമൊത്തു കാണ-
 വാസമാൻ കലാംഗന.

58

നിത്യം കന്യക, മാമുനിവൃജമൊടും
 ഭർത്താവൊടും താഴിമാ-
 രത്നനം പ്രിയമുള്ള ബന്ധുജനമെ-
 ന്നിത്യാദിയൊത്തും സദാ
 കൃത്യത്തെറ്റു വരുത്തിടതെ പരമാ-
 നന്ദിച്ചു രാജധീതൻ-
 പ്രീത്യർത്ഥം പെരുമാറി മാന്യജനമീ-
 മട്ടാണലഭ്യകിടാ.

59

എന്നാലും മലയേശപട്ടമഹിഷീ-
 രത്നം മകൾക്കൊപ്പൊഴും

ചെന്നാരാലുപദേശ പഠവവചര-
 ടോപം കൊടുത്തീടിനാൻ,
 നന്നായ്തീരിലുമാത്മജ്ഞുവിവുക-
 ടുണ്ടാകുമെന്നിങ്ങിനേ
 തോന്നാറുണ്ടു പുരസ്സിമാർക്കുപെരുതാം
 വാത്സല്യവർഷഭൂമത്.

80

ജാമാതാ പുരുഷപ്രദീപനളിയൻ
 താൻ മാമുനീശൻ മഹാൻ
 സീമാതീതയശഃസ്വരൂപരഖിലാ-
 സ്രജ്ഞാനമേന്തുനവർ,
 ഈ മാന്യസ്ഥിതിപൂണ്ടുബന്ധുതയട്ട-
 ുല്ലാലാഭിയാം സിദ്ധരാട്-
 ധാമാവിൽ കളിയാടീമാദജലധി-
 ക്ഷേളിൽ കഴങ്ങീടിലും.

81

ഇതി

ജീമൂതവാഹനൻ
 മലയവതീവിവാഹം എന്ന
 രണ്ടാം സദ്ഗുണം സമാപ്തം.

ഭീനബന്ധുത
എന്ന
മൂന്നാം സർഗ്ഗം.

ധനപ്രബോധാതിഭയാനയാദി സഭ് -
ധനത്തിനെല്ലാം നിധി കാഞ്ചനേശ്വരൻ,
വനത്തിലമ്പാളശനം ഗുമസ്തനായ്
ജനത്തിനാനന്ദമണച്ചു സർവ്വമാ.

1

പുരാ കൃതാന്താത്മജനാൻ കാടകം
നിരായം ബ്രാഹ്മണരെത്തു വാണുപാൽ,
മുരരിഭക്തൻ മുനിവിപ്രപൂജിതൻ
ധരേന്ദ്രവിദ്യാധരമാമുനീശനായ്.

2

മദാസനാകാത്ത മഹാബലൻ മഹാൻ
മുദാവി മിത്രാവസുവെത്തിരിക്കവേ,
വിദേഹതുല്യകുലണത്തു കാഞ്ചന -
പ്രദേശവാത്താഹാരനേകനേകദാ.

3

സ്വപട്ടതനപ്പോൾ പ്രണമിച്ചു മന്ദനായ്
പ്രഭുനവകൃഷ്ടജീവണ്ണമോതിനാൻ,
“വിദാംപദ! കേട്ടകരസ്ഥമാക്കിവ -
ന്ദാസനാകുന്ന മതംഗന്തുകൊട്ടം.

4

ഭവൽപ്രതാപോജ്ജ്വലസൈന്യമമ്പര -
നവകൽ നിന്നിട്ടുകുലത്തു പാഞ്ഞുതേ;

ധവിച്ച മന്ത്രിപ്രവരൻ മഹാരാണോ
ഭവിക്കിലാന്നമി യന്നചാട്ടവോൻ.

5

മതംഗകാസ്യങ്ങൾ തുളച്ചമന്ദിരം
കൃതാർത്ഥനാക്കി സ്വപവസുസ്വപാത്തിനാൽ;
ഹിതാനുകൂലം പെരുമാറിക്കേണ്ടതായ്
കൃതാന്തശോഭകലമോ! പ്രജാകലം.

6

സ്വരാജ്യവിധപംസനകേട്ടു കെല്ലെഴും
ധരാപവിദ്യധരശാന്തി കാണുകയാൽ,
പുരാതനൻപോലെ പരാക്രമീശ്വരൻ
സുരാഭ മിത്രാവസു പാവകാക്ഷനായ്.

7

ഉറക്കെയായ് ശബ്ദമനുജയെയാണിനി-
ക്കരക്കണം ശത്രുജനത്തിനിക്കണം;
ഉറത്തമൽശസ്ത്രകലാവിലാസമീ-
മുത്തരാതീശനറിഞ്ഞിടേണ്ടതാം.

8

(യുഗ്മകം)

ചൊടിച്ച മിത്രാവസുവെത്തടുത്തുടൻ
വിടിച്ചുടക്കുമൊഴി രാജനോതിനാൻ;
“അടങ്ങങ്ങെന്നിൻ ബന്ധുഹിംസയെ-
ത്തുടങ്ങിടുന്നാരമതംഗനന്യനോ?

9

“മലീന്ദവംശസ്ഥനയേ! മതംഗനും
സ്വദിപ്തിയാൽ ഭൂമി ഹരിച്ചുകാക്കുവാൻ;
ഉദീരിതാസ്യങ്ങളടക്ക, മൽക്കല-
പ്രദീപഹിംസയ്ക്കു തു ഞാണിലേറൊരാലാ:

10

“അറിഞ്ഞുകൊണ്ടിട്ടുക, ശാന്തിമാർഗ്ഗവും
പറഞ്ഞിടാം താമസരാജസന്ധ്യയെ
കുറഞ്ഞകാലത്തിനകം ജയിക്കുമാ -
നിറഞ്ഞസമ്പത്തു മുനീന്ദ്രപാലിതം

11

“സമസ്തകായത്തിലുമുള്ള ശക്തിയെ -
സ്സമതമമാക്കും പൊരുളൊന്നു കേവലം;
രമിക്കുറി കേവലനായി, ഭൂമിയിൽ
ഭൂമിച്ച ഫിംസരാതി തൊട്ടുപോകൊലാ.

12

“നിരന്ന കർമ്മങ്ങൾ, ജഗത്തിലൊക്കെയും
നിറഞ്ഞ സംസ്കാരപടത്തിലുള്ളതാം;
ധരിച്ചകർമ്മം വിപരീതമായുമു -
ദ്ധരിച്ചുകാണും പ്രതികൂലശക്തിയാൽ.

13

“പ്രയോഗസംഹാരമിയന്ന ബ്രഹ്മം
ദ്വയോഗനല്ലെങ്കിൽ പിതാ പുത്രാനുമേ;
ഭയം നശിപ്പിപ്പതു നേരധമാർഗ്ഗമാം
ജയം തരും ശാന്തിപതാക നിശ്ചലം.

14

“പ്രപഞ്ചസാരജന്തുപഞ്ചിയാമഹം
വിപത്തിലും ശൺ നടത്തിടാ ദുഃഖം;
കൃപാഞ്ചലംപൂണ്ടു രമിച്ചിടുന്നു, സർ -
വിപഞ്ചികാവൈഖരി പാടീടുംവിധം.

15

“ജനങ്ങളേയോ! ശിവ! ഭൂതചിന്ധകൃഷ്ണ -
വനത്തിലാനന്ദരസം കൊരിക്കയിൽ

മനസ്സിലും പാതകഘാതകേളായാൽ
വനത്തിലേക്കാൾ വലുതും തമസ്സുകൾ. 16

അടങ്ങുകെനിൽ പ്രിയമേരെയുള്ളനി-
നടുങ്ങിമാക്കു; സുഖസുപരൂപനിൽ
ദൃഢാത്മബോധത്തെ വെടിഞ്ഞുലഞ്ഞിടും
ജപരാജിമാനിക്കു മനസ്സുചെന്നിടാ. 17

“ഉണൺ സാതപികരസത്തിലിശനെ-
പ്പണൺ താനാത്മശിവസുപരൂപനായ്
തുണയ്ക്കു ലോകത്തിനു; രക്ഷയിൽസദാ
വിണക്കുമില്ലാത്തവനായ്വണ്ഡിതൻ.” 18

അടങ്ങിവിശ്വാവസു, കാഞ്ചനേശ്വരൻ
തുടന്നു, ഭൃതകലിവണ്ണമോതിനാൻ,
“മടിച്ചിടാത്തങ്ങു മതംഗശാസന-
ക്കുടച്ചിലേകാതെയടച്ചുകേൾക്കവിൻ! 19

“വിതാക്കളേക്കാൾ പ്രിയമൊന്നുമില്ലയീ-
വ്രതാദിദീക്ഷിക്കു മദീയസൽസുഖം;
ഹിതാനുകാശീശനഹം കൃമിക്കുമുൾ-
പ്രതാപമോറുന്നതിനെന്നുമോക്ഷണം 20

“കമിക്കുകീവാക്കു മതംഗരാജനും
മഥിച്ച സൈന്യങ്ങളുമൊത്തിരിക്കുവേ,
സദസ്സി,ലെമ്പല്ല കൃതാത്മനായി ഞാൻ
വദിച്ചിതാനന്ദരസത്തൊടൊന്നുമേ.” 21

പണിഞ്ഞുമന്നേതിലുമൊരുകുതിപ്പു-
 ണ്ണിപ്പദത്തിൻ വൊടി ദൂതനക്കു ണം
 അണിഞ്ഞുപോയ്, സിദ്ധകുമാരനൊത്തുസ-
 ന്ണിപ്പദൻ തത്ര ലസിച്ചു സന്തതി.

22

കരിക്കലക്കുലമടുത്തു തച്ചല-
 ചിരിക്കുമാ വാരിധികുലമെത്തുവാൻ
 ചരിക്കായ് ചാരുചരിത്രനാലര-
 ഹരിക്കെഴും പുത്രസുമന്തൊടൊത്തവൻ.

23

തിരണ്ടുനീർപ്പോളകളിടുതൻതടം
 മറച്ചുമായുന്ന തിരപ്പടപ്പുകൾ
 കുരിച്ചലോകത്തിനെഴുന്നൊരസ്ഥിര-
 ങ്ഗിരപ്പു കണ്ടായവരങ്ങുപോയ് ചിരം.

24

രമിച്ചുവിജ്ഞാനവിശുദ്ധമനസ്സ്
 സ്വമിത്രമിത്രാവസുഖൊത്തുപോകവേ,
 ക്രമംവെടിഞ്ഞുഗിരിശൃംഗമഭൂവി-
 ഭ്രമംകൊടുത്തിങ്ങിനെ ചാനുപോയിതേ.

25

“നിരന്തരം മഞ്ഞണിയും ഹിമാദ്രിതൻ
 ശിരസ്സുപോലീശ്ശിഖരത്തിലൊരായും
 ധരിച്ചിടുന്നീശ്ശിരി ശുഭ്രമംബരം
 പരം ശരൽ കുലവിശേഷഭൂഷണം.”

26

വെരുത്തു ദൂരസ്ഥവനേക്കു ണം ഗജ-
 സ്വരൂപമായ് തോന്നുക പോലെ, സിദ്ധനും

പറഞ്ഞു, കുന്നുംമുൾഗാമ്പടി സഞ്ചയം
തരുന്ന സംഭ്രാന്തിയതെന്നു സന്ധിതം.

27

അനേകരൊന്നിച്ചു മരിച്ചതെന്തു? സ-
ജ്ജനേശ്വരൻ കാഞ്ചനശക്തനോതഭവ,
ധനേശ്വരോപമ സീലപുത്രനാ-
വനേ ഭവേഷ്വരപമനോഭാമിദം

28

“സുമാസുരൻ കാശ്യപമാമുനിക്കെഴും
ശുഭാംഗിമാരാമിരുപത്തിമാർ പുരം
സ്വഭാവശൂന്യംകലഹിച്ചു വാണുപോൽ;
ദിഭാത്മഗേഹം കലഹാധിവാസമാം

29

“അതിക്രമം കഴുതനിക്കു ദാസിയാൽ
ചരിച്ചു കൈക്കൊണ്ടുരഗംബയെറ്റുതം;
മരിച്ചുമോ! ദാസ്യമൊഴിച്ചു താർക്ക്യനും
പ്രതിക്രിയക്കുന്നഹിമട്ടിയായവൻ.

30

“സമസ്തനാഗതങ്ങളെയും വധിക്കുവാൻ
സമത്വനാം ശത്രുവാടനു രാസുകി,
ശ്രമത്തൊടും സഖ്യമിയന്നു, നിത്യമ-
ക്രമം വരാജൻ പ്രജയെക്കൊടുക്കയാം.

31

“ദിനംപ്രതിശ്രീമലയാദ്രിപാർവതായ്
വനംപെട്ടം തെക്കടൽ വക്കിനാണുമോ!
മനംമരിക്കാതെ മരിച്ചുസപ്തമൊ-
ത്തനന്തശക്തിക്കിരയായണഞ്ഞിടം!!

32

“ഇതാ ഗരുത്തമാനഭയം ഭൂജിച്ചിടം
 ഫതാഹിവർണ്ണസ്ഥി ധരാധരംഭൂഢം
 കൃതാനുതം ഫന്ത! വിപാകമേന്തവേ
 വൃഥാവിലാകാ, ശുഭോദാനിയോരിടം.”

33

ചുരുക്കമായ് സിദ്ധകുമാരനക്ഷഥ -
 കരുക്കളുഗ്രഭൂരച്ചിതിങ്ങിനെ,
 മറ്റുത്തവർക്കും ഗുണമേകിടം ദേ -
 ക്ഷരത്തൂ കൂടം പ്രിയബന്ധുവോടഹോ!

34

അനന്തഘോരകൃതി ഘാതകം മഹാ -
 ജനംതൊഴും കാഞ്ചനശക്തനോക്കയാൽ
 മനം കലങ്ങിട്ടു വിചാമഗ്നനാ -
 യനന്തരായം പരവൻ തുടന്നതേ:—

35

“അരാതിരാജന്നമരേന്തിനേതൊരാൾ
 ധരാതലത്തിൽ പ്രജയെക്കൊടുത്തിടും?
 പൊരിതെന്തെപ്പിനെ ചെയ്തപലതുകിങ്കും,
 പരാക്രമം നന്നരഗേന്ദ്രചിത്തവും!!

36

“അഹംനിശംതൻ പ്രജയെപ്പൂർജ്ജിക്കിലും
 സമസ്രവക്ത്രാഹി തദീയ വിഗ്രഹം
 അഹന്തകൈവിട്ട ഭൂജിച്ചുകൊള്ളുവാൻ
 മഹത്വമെന്തോത്തു കഥിച്ചിടാഞ്ഞുവാൻ?

37

“നിരമയം സ്വാന്തമനാരതം പരം
 പൂരണനിൽ ചേഞ്ഞൊരു കാശ്വപാത്മജൻ

ദരാഗ്രാഹം പൂണ്ടിഹ സോദരങ്ങളിൽ
പരാക്രമം കാട്ടുക ഭംഗി തന്നെയോ?

88

“സുപണ്ണനും, സദ്യുക്തലാധിരാജനും,
പ്രവഞ്ചചക്രഭ്രമണത്തിലീവിധം
വിവത്തു ചേർക്കുന്നിഹ; രാഗസങ്കലം
കൃപക്കുഴം വൈഭവമെങ്ങുകാട്ടിടം?”

89

ഭയാലു വിദ്യാധരശക്രനന്ദനൻ
നയാനുകൂലം ചിലതിത്ഥമേതിയോൻ,
ഭയാപഹംനിന്നുശ്ശാപയം ഹരാൽ
സ്വയം തനുപ്രേമമൊഴിഞ്ഞുനേടുവാൻ

40

സമസ്തജീവങ്ങളുമിശ്ചാരംശമാൽ
രമിപ്പതിങ്ങോത്തു, പരാത്ഥജീവിതം
പ്രമാണമാക്കിപ്പരദുഃഖമെപ്പൊഴും
ശ്രമാലകാരുന്നവനാണു പണ്ഡിതൻ.

41

കനിഞ്ഞൊരാനന്ദരസത്തിന്റൊരുതാൻ
ജനിച്ചു വിദ്യാധരശക്രനുകയം
നിനച്ചു, നാഗത്തെ ഹനിച്ചിടം സ്ഥലം
തനിച്ചു വേഗത്തിലണഞ്ഞുനോക്കുവാൻ.

42

ക്ഷണത്തിലെന്നേ! പ്രതിഹാരി സിദ്ധരോട്
ക്ഷണിച്ചതോതിച്ചില കാഞ്ചനൈരവം
ഗണിച്ചു മിത്രാവസുവോട, വന്നനി-
ന്നണിക്കരംകൊണ്ടു മുഖംമറച്ചവൻ.

48

നമുക്കിനിപ്പോവുക ഹമ്ബുമാൻ വി-
ശ്രമിച്ചിടാം സ്ത്രീലനീതോതിയെങ്കിലും,
രമിച്ച മിത്രാവസുവൊത്തു പോകുവാൻ
ശ്രമിച്ചതില്ലാ നിനവാന്റെഴം മഹാൻ.

44

“വരാംക്ഷണം വാരിധിതീരമാന്നിടം
ധാരധരത്തിൻ ചെരിവെത്തിനോക്കിത്താൻ”
നിരായം കാഞ്ചനവജ്രി, സിദ്ധഭൂ-
ധരപജൻ തന്നൊടു രച്ചിതിങ്ങിനെ.

45

ഭയാഭരം ചാച്ചു വലിച്ചുകൊണ്ടിട-
ന്നയാൾ സഖൻ ചിന്തിതനേവമോതവേ,
ഭയാകലം പൂണ്ടുസുസിലപുത്രനാ-
മയാപ്ലിശകിച്ചു സഖാവിളെത്രയും

46

“അയേ! മടങ്ങിടുക നാഗവിരതം,
ജയേ ജ്ഞാതം താർക്ഷ്യമഹാബലീന്ദ്രനും,
ഭയാപഹം കർമ്മരോരമീമഹാ-
കയാന്തരാശ്ശത്തിലണക്കമുക്കൊടും.”

47

ഇതോതിടം സ്ത്രീലനൊടപ്പൊഴം മഹാ-
പ്രതോലൂരൻ പുഞ്ചിരി പൂണ്ടൊച്ചിദം
“ജിതാശയനാക്കിതിലെന്നു? താർക്ഷ്യവൻ-
പ്രതാപമെന്തങ്ങു വരാം മടങ്ങുവിൻ!!”

48

കടന്ന മിത്രാവസുപോയി, മന്ദമായ്
നടന്ന വിദ്യാധരശക്രനേകനായ്;

തിടന്നു ഹാഹാ! ദയനീയരോദനം
തുടന്നു കേട്ടാനവിടത്തിലപ്പൊഴേ.

49

ഉരുപ്രഭൻ പാമ്പു കളേബരേണം
വിരന്നു സല്ക്കാരമതിന്നൊക്കുകിയോൻ
വരന്നു കണ്ടാൻ ഭടർ ചൂഴിയും മനഃ-
ക്കരന്നു വാടീടിനൊരമ്മയൊത്തുമേ!

50

പിരിഞ്ഞു പോവാൻ സുതനോതുമെങ്കിലും,
കുരിഞ്ഞു ചിത്തം ചെടുമമ്മ പിന്നെയും,
തിരിഞ്ഞു നോക്കുതെ വരുമ്പൊഴെന്തിനെ-
ന്നറിഞ്ഞു കൊള്ളുന്നതിനായ് മറഞ്ഞുവൻ.

51

കുറഞ്ഞു വല്ലാതെ മുഖരംബുഭം പരം
കുരിഞ്ഞു ദുഃഖരംബുധിയിൽ തുടിക്കുവോൾ
തിരിഞ്ഞു മാരാതെ സുതം പുണർന്നിടം
പറഞ്ഞു മാതാവു സഗൽഗദസ്വരം.

52

“കുമാര! മൽപ്രാണദ! ശാഖമുധ! നീ-
പ്രമാണമത്രേ! പിതൃജീവിതത്തിനും,
സമാശ്വസിപ്പിച്ചുത്തിനെ ഞാൻ മടങ്ങുമീ-
പ്രമാദമെന്തെങ്ങു കഥിച്ചുപോകുവാൻ?

53

“തവാനനോദാരകലാവദൾനം
പോയി തീർത്തു മറഞ്ഞുപോകിലോ,
നിവാസമങ്ങാക്കുവതിന്നു താതനും
ജവാലരോ! ദുഃഖതമസ്സിലാണ്ടുപോം.

54

“കരം മദീയം നവ മെയ് തലാടവേ
വരം സഹിപ്പാൻ പണിയാൻവൈതലേ!
നിരന്തരം വൈരമുയർന്ന ശത്രുതൻ
വരം മഹാതാഡനമേല്പുതെങ്ങിനെ?”

55

“കുലത്തിലിന്നേകകുമാനായതിൻ -
ഫലത്തെയോർക്കുതന്നാർമമകുമാൻ,
ഖലപമെന്നൊന്നഹിവഴ്ത്തേമോമാ -
സ്ഥലത്തിരിക്കെപ്പാമപ്രിയ പ്രഭോ!”

56

കരഞ്ഞിവണ്ണം പറയുന്നൊരമ്മയെ -
പ്പറഞ്ഞയക്കുന്നതിനായ് തുനിഞ്ഞവൻ
നിറഞ്ഞ കണ്ണിരൊടുചൊല്ലി, ‘താർക്ക്യനും
കരഞ്ഞ കുലത്തിനകത്തു ചേരുമേ!”

57

സുതനടെ പുമുഖ മധുവായ്
സുതരാമൊഴുകുന്ന വാക്കിലാനനം
മൃതിയിലുമേല്ക്കും ജനനികൾ
മൃതിസുതനെത്തുമ്പൊഴേതു ചെയ്യാത്തു?

58

ഇടിപോലുരഗാംബുക്കു -
നടിയെ ജൂംഭിച്ചു വാക്കതെന്നാലും,
ഞൊടിയിടയിൽ തന്മാരി -
ന്നിടി വീണ്ടും ചേർത്തിവണ്ണമവളോതി.

59

“കുരിവൃഷഭനുമോക്ഷം ചേർത്ത കാരണ്യമുത്തേ!
ഹരിവരനിലുറങ്ങും ഏഴുപദിദീനബന്ധോ!!

പരിഭവമിഹ തീർപ്പാൻ ഭക്തവർഗ്ഗത്തിനിപ്പോ-
കൂരികിലരുൾ വഹിക്കും കിങ്കരൻ തങ്കലിപ്പോ!"

60

ആരായാലും സ്വകാമപ്രകൃതിയിലലിയും
ചിത്തമൊത്തോതിയെന്നാ-
ലാരാലെല്ലാം ഫലിക്കും, സതികളിതുവിധം-
ചൊല്ലിയാലെന്തു പിന്നെ,
നേരായണേ! ദയാസഞ്ചിതവിമലമന-
സ്സൊത്ത വിദ്യാധരേന്ദ്രൻ
കൂറാൽ പ്രത്യക്ഷനായാൻ പരമപുരുഷവാ-
ശ്ശാരി വന്നെന്നു പോലെ.

61

ഇതി

ജീമൂതവാഹനൻ
ദിനബന്ധുത എന്ന
മൂന്നാം സർഗ്ഗം സമാപ്തം.

വിജ്ഞാനചൈതന്യം

എന്ന

നാലാം സർഗ്ഗം.

ശിവ! ബോധിസുതപന്തീണ്ണനാമഹാ-
നവലോകനം മറയിൽ നിന്നുചെല്ലയാൽ
അവരിൽ കവിഞ്ഞ ദയയോടടുത്തുചെ-
ന്നവനോതി നാഗജനയിത്രിയോടീദം.

1

“അഹിമാത്രവംശമണി! ദീനയാകൊലാ,
വിഹിതം സുതന്റെ പരിരക്ഷണം ശുഭേ!
അഹിതം നിനച്ചു കരയാത്തു കേവലം
മഹിളാജനത്തിനൊരുമാന്യമാത്രകേ!”

2

അതിവൃദ്ധയല്ലൊഴവനത്ര പക്ഷിരാ-
ധിതി നിശ്ചയിച്ചു “വിനതാസുതേശ്വര!
ഗതി നല്ലു പുത്ര”നിതി ഭിതഭക്തയായ്
മതിശാലിനി മഹതി താണുചൊല്ലിനാൾ.

3

പരിശുദ്ധയാം ജനനി മുട്ട കത്തിനി-
ന്നരിയെന്നൊച്ചു പറയുന്നകാൺകയാൽ
കുറിയുന്ന മാനസമിയന്നു പുത്രന-
ങ്ങരിയാടി ഗർഭഭവചസ്സിതേവിധം:—

4

“ഇവനിത്രിയങ്ങളിലതീവശീതളം
നവസൌഖ്യമോദമൊരു പുണ്യപുത്രനാം;

എവനാണു താർക്കുനാരിരകരുത്വമൊ-
ത്തവനിക്കുണർത്തിലകതാർ കല്പമുണ്ടേ!"

5

“കരയാക്കൂ, കരഞ്ചനപുരേന്ദ്രപുത്രനാ-
ണരഗേന്ദ്രവംശജനായിരൂ!! കേൾക്ക ഞാൻ,
വിരവോടു പുത്രമാണം കളഞ്ഞിടാം
പരരക്ഷണാത്മമിഹ മൽകളേബരം.”

6

കരയാറു ദുഃഖനിധി പുകു കേവലം
വീര്യം ജനത്തിനുപകാരമോതിയാൽ
പരമാത്മ സൗഖ്യമുളവാം, വിചാസുവി-
ന്നരമാദരിച്ചു നദി കണ്ടിടം വിധം.

7

മരണത്തിലേതുമൊരു ഭീതിയെന്നിയേ
കരണം ഭവിച്ചു കരുണാകരോപമൻ
സരസം പൊഴിച്ച ഭൂമിതീസുധാരസം
പരമാദരിച്ചുഗവുലചൊല്ലിനാൾ.

8

“പ്രിയമെൻകുമാരനിലതിവവാച്ചനീ
പ്രിയനാണെന്നിക്കു സുതനിൽ പരം ദ്രവ്യം;
ഭയമുത്തിയായ തവ മുത്തിപോകിലോ
ജയമെന്തെന്നിക്കു കളയാക്കൂതേതുമേ!”

9

ഉരഗാംബചൊന്നവചനം ശ്രവിച്ചുകൊ-
ണ്ടുരിയാടി കുഞ്ചനപുരേന്ദ്രനിങ്ങിനെ,
പരമാത്മ മംബ! മതിയെൻ മറിഞ്ഞിടാ;
പുരമാശ്രയിച്ചു സുഖമാന്നിരിക്കുവിൻ!”

10

അവനെത്തടഞ്ഞുബത! ശംഖമുദ്ധനും
നവനീതിചൊല്ലി നവനീതവാണിയിൽ;
“ഇവനിൽക്കുനിഞ്ഞു കരുണാപയോനിയേ!
ഭവദീയഗാത്രമിതു നഷ്ടമാക്കൊലാ.

11

“പലരണ്ടു ഭൂവിചിത്രനോടുതുല്യരായ്
വലയന്നു പാവപരിപാകശക്തിയാൽ;
നലമോടണഞ്ഞു പരിരക്ഷിച്ചെടുവാൻ
ചിലരെത്ര ദുഷ്ടഭിതോത്തു കാണിതോ?

12

“കുനിയെന്നിലേറിയ ഭവാനെനിക്കിനി-
ത്തുനിയേണ്ടതെന്റെ ജനനീസുഖത്തിനും,
ജനിയുളളവർ മുതിയുണ്ടു; വൃദ്ധന്മാർ-
ക്കുനീശം സുഖത്തിനിവനാവണം ഭവാനു.”

13

ഇതുകേട്ടനിമ്ബ പരാത്ഥജീവിയാ-
യതുലം യശസ്സു വിലസിക്കുമാ മഹാൻ,
പുതുപുണ്യസൗഖ്യധൃതപുണ്ണപുഞ്ചിരി-
പ്പുതമപ്രശാന്തവിഭവത്തോടോതിനാൻ.

14

“ജനനീസുഖത്തിനു ഭവാനെൻ ജീവനി-
ജ്ജനമിങ്ങുകാണതു രസായനോപമം,
അനഘാശയന്നു മുതിയിങ്ങൊഴിക്കുവാൻ
തന്നമിഥ്യയാണതു കൊടുത്തിടാമഹം.”

15

നിരസിച്ചു, നാഗമുരമിത്രഭാഷണം
മരിമായമാറു വിലസുന്നപേളയിൽ;

മരണം ഭവിക്കിലുമനന്യകീർത്തിയെ -
 ശ്ലാഘണം പിടിക്കുമല പ്രതാപികൾ.

16

“ഇതു ശംഖപാലശുചിപുണ്ഡ ഗോത്രമാ -
 ണതുകൊണ്ടു ഹന്ത! ശശിപോൽ കളങ്കിയായ്
 ചതുരാശയ! വരികിലത്ര ദോഷമാം
 പുതുപുണ്യമെങ്ങു? തവ സാധുസാരമേ!”

17

ഇവിധം കമിച്ചു പുനരമ്മയോടവൻ
 ഭവിതവൃതാത്മചരിയിച്ചിതിരിയെ:
 “അവിളംബമംബ! രുധിരപ്രകീർണ്ണമാ -
 മിവിടം വിടേണമിതുതാൻ ശുശ്രൂണമാം.

18

“ഉരഗോത്തമാംഗമഹിമദീകൃതൻ നം
 വരമാണത്തെ ജനനീ! തകർക്കവേ,
 തരസാ കൊഴിഞ്ഞ നിണമാംസസഭ്യയിൽ
 വിരതേന്തിടുന്നു കഴുവും കറുക്കനും.

19

“ഉരഗാളി മുത്യാശിലകണ്ടിടാതെയി -
 ലുരവിട്ടുപോക പരിശുദ്ധമാനസേ!
 പരമാദരിച്ചു പരമാത്മബോധദം
 ഹരപാദമൊന്നു തൊഴുവാൻ ഗമിക്കനാം.

20

“ഹരനെബ്ഭജിച്ചു സുഖമായി വാസുകീ -
 ശ്വരനങ്ങിരുന്നു ഗരുഡാക്രമങ്ങളിൽ;
 പരമാദരിച്ചു ശിവസുഖചൈതന്യം
 പരമാത്മസഞ്ചയവരദൻ മഹേശ്വരൻ!

21

“മൃഡശിഷ്യനായ ജമദഗ്നിസുനവും
ദ്രഡമിങ്ങു തന്നെ ശശിമൃഡസേവയെ
മടിവിട്ടു ചെത്തു മലയാളസൃഷ്ടിചൊ-
ല്ലടി തീർത്തു പുണ്യപരിപൂർത്തിയേന്തിനാൻ.” 22

അവിചേദഭക്തിയിലമർന്നൊച്ച സൽ-
സുഖിതംകിയമ്മയെ വിശുദ്ധമാനസൻ,
മഖവരവുകൂടിയടി കമ്പിടേണ്ടതാം
സഖനോടു വിണ്ടു വരവും കമിപ്പു പോൽ. 28

വ്യഥയാർ മാത്രവേമൊത്തു സ്പ്പരാ-
ബമനേന്ദ്ര ഭീതി കളവാൻ ശിവപ്രിയൻ
അഥ“ശോ”പദത്തൊടൊരു “കണ്ണി”ശബ്ദഭൂ-
പഥ മാൻ ശങ്കരപദം നമിക്കുവാൻ. 24

ശ രിസൗമ്യമിത്രനുടെ ജീവിതത്തിലും,
ശശിമൃഡപാദസുരഭേണവീകലും,
നിശിതസ്വപ്നലി നിലനിത്തി, ഭീതിത-
ദ്രിശിഭക്തിയൊത്തു വിലസുന്ന കണ്ടവൻ. 25

മുനിമുഖ്യർ ചെത്തു ശിവവിഗ്രഹത്തെ -
ലുനി ലക്ഷ്യമാക്കി, ഹരഭക്തിയിൽ ചിരം
ജനയിത്രി തന്നെ നിലനിത്തുവാൻ നിന-
ച്ചനഘോര വെച്ചുനണഞ്ഞു കോവിലിൽ. 26

കടകങ്ങളുൾപതരതക്ഷകാഹിമാർ,
നിടിലാക്ഷസൂത്ര മലർ നേത്ര പരാനന്ദം,

ചുടലക്കുളേശമഖർ മാറിൽ മാലയായ്
സ്മൃതമാദരിപ്പതമിരാജരാജനും;

27

ഗരളം കടിച്ചു ഗളലക്ഷ്യനീലിമാ-
ഭാണം വഹിച്ചുമരു മഃമരണ,
താസാരകൻ നയനങ്ങൾ കൊണ്ടു, ശ-
ങ്കരപാദപത്മമഖർ കൂപ്പിവാഴ്ചിനാർ.

28

(ഔശകം)

“ശിവ! ദേവദേവ! ശിവമേക, മൃത്യുസം-
ഭവ ഭീതിപോക്കുക, കൃതാന്തകാന്തകർ!
തവ പാദപത്മമിതു താർക്ക്യപരമാനം
ദേവ! കണ്ടു സൂക്ഷ്മാരിയാത്തതല്ലോ?”

29

“ഗരുഡൻ കയത്തൂരഗവംശനാശനം
വരുമാറ്റത്തു മരുവുന്നു ദൈവമേ!
തിരുമാറിടത്തിലമരുന്നഹീനനിൽ
പെരുമാറിടന്ന മിഴിയൊന്നയക്കണേ!”

80

ശിവനെസ്തുതിച്ചു വിചയിച്ചുനിന്നുപോ-
യവരങ്ങു ലൗകികവികാരമെന്നിയെ;
ദിവസോത്തമവേഷണ മഹത്വമോക്ഷിലി-
ബ്ദീചനത്തിലാക്ഷമറിയാവതാകമോ?

81

സുഖദുഃഖമിങ്ങു വകലോടിരാവുപോ-
ലഖിലം കലത്തി വിചസ്യം സമാഗതി,
നിഖിലാത്മബോധികളുമെന്തുകണ്ടു? ചിൽ-
സുഖമാണ്ടു മൃത്യുമുഖഗാമി സപ്തകൻ!!

82

അധിവർത്തിച്ചിനെ ലയിച്ചിരിക്കവേ
മഹിതപ്രസന്നനഥ കാഞ്ചനേശ്വരൻ,
അധിമട്ടിയോടു ചില വാക്കുമാശ്വരം-
നധിതം തൊടാത്ത മനതാരിലേന്തിനൻ. 83

“ഗരുഡൻ വിശന്നു മമദേഹമേന്തിയാ-
ലുരുവേഴ്ച പൂണ്ടു ചിലതോതിടാം ദ്രവം;
സുരലോകവാസി ജനഭീതിചേർത്തോ-
സുരമേനി തിന്നസു വിടുത്തിടും വരെ.” 84

ഹരിവാരവീരനശനാത്മമാശ്വരൻ
പരിശുദ്ധകാഞ്ചനവരൻ കൊതിക്കവേ,
പരിയാച്ചി വൃക്ഷനിര ചാഞ്ഞിടുന്ന ക-
ണ്ടരികത്തു വല്ലുശിലയിൽ ഗമിച്ചവൻ. 85

മടിവിട്ടരക്തവസനത്തിൽ വല്ലുന-
ങ്ങൽ മൂടിടേണ, മടയാളമീവിധം
ദ്രവദ്രവ്യനായ കരുണാർദ്രനോത്തു തൻ
പടമേതുമട്ടു നിണമാകുമെന്നടൻ. 86

അധികം വിളംബമിച്ചലാതെ ധാതുവാൽ
രൂപിരഭമാക്കി നിജവസ്ത്രമാണവൻ
അധിവാസിയാച്ചി, വലജീവിമദ്ധ്യം-
ബുധിതച്ചെഴുന്നെരവിവല്ലഭ്യഭൂമിയിൽ. 87

പരശ്ശി മങ്ങി നിന്നുത്തിരലോ-
ധരമത്ര മാറൊലി വളർത്തി, ഭൂതഹം

ധരയിൽ പതിഞ്ഞു, പരമജ്ഞി തച്ചുമ്മോ!
നരയാൻ വരച്ചുമണഞ്ഞു താർക്ക്യനും.

88

അവനത്രാക്തവസനൻ; ഖഗേശപരൻ
ജവമുപഹിച്ചു നിജചഞ്ചുകൊണ്ടുമ്മോ!
ഭവനൈകരമ്യനെ ഭജിച്ചു കൊള്ളുവാ-
നവിവേകിചന്ദൻ മലയാദിത്രംഗവും.

89

ഉരഗാരിയോടു പുരുഷപ്രദീപമ-
ന്നര ചെമ്പുതിന്നാരു തരം പിടിച്ചുതേ.
സുരാജവജ്രനില താന്നു, കറുത്തുതേ-
ശ്ചാചിത്തശക്തി വിജയരാത്മിയാകയാൽ.

40

പ്രതിജ്ഞമിങ്ങിനെ പരാത്മജീവിതം
കൃതിവയ്പാവനമനം കൊതിക്കയരം;
മതിയറൊഴുന്ന പരമാത്മസൗഖ്യവും
മതിയാകയില്ല ദയ വാച്ചിരിക്കിലോ.

41

ദുഃഖമൊച്ച, വിശുതശിരഃപ്രസക്തമാം
വരരത്നമങ്ങു ഫണിരത്നമെന്നപോൽ
നിരസിച്ചു താർക്ക്യനതു, മരണമെന്നൊ-
ച്ചൊരുകുകവീരനടന്നു ഹരിച്ചുതേ.

42

മണിവിണ മന്നവമുനീന്ദ്രശാലത-
ന്നണിമുറമായതിലതിവ ശോഭയിൽ
ഗുണിമാക്കുഴന്ന ഗുരുവാം മുനീശപരൻ
ഫണിവീരരത്നരചിവോലെ കണ്ടുതേ.

43

യതിയായ കാഞ്ചനമഹേന്ദ്രനായത-
 ക്ഷിതിയിങ്കൽനിന്നു കരതാരിലേന്തിനാൻ,
 സ്ഥിതി, യോഗദൃഷ്ടിയിലറിഞ്ഞു സംഭ്രമ-
 സ്ഥിതി പൂണ്ടു ഭര്യ്യയെ വിളിച്ചു കാട്ടിനാൻ. 44

മതിശാലിനീവിമലപുത്ര മുന്ധയായ്
 മതിപോലിരുന്ന മണി കണ്ടു തൽക്ഷണം,
 “മതി, നില്ക്കുവയ്യ, തിരയുന്നതിന്നു, സം-
 മതി നല്ല, യെങ്ങു സുതനെന്നു കേണവരും. 45

ഇരുപേരുമൊത്തു കരൾ കാഞ്ഞനന്തരം
 കരുണാശരീരി സുതനെത്തിരഞ്ഞുപോൽ;
 മരുവുന്നു സംഭ്രമമൊടേപ്പണങ്ങളിൽ
 പെരുതായ യോഗനില കാൺകിലും ജനം. 46

ജനനീപിതാക്കളുവിലം കുഴഞ്ഞു സ-
 മജനമെഴുലിയായ സുതനെത്തിരഞ്ഞു പോയ്;
 വനജാക്ഷിമെഴുലിമണി ആത്മാദമാ-
 വനഭൂവിലെങ്ങുവിധമെന്നുമോത്തുപോയ്. 47

വിവരം ഗ്രഹിച്ചു, മുനിമുഖ്യരോരതി-
 ണ്ണവിവേകിയായിവരിലെന്നുമോത്തുമോ!
 രവിപോലെ കണ്ണുകൾ മിഴിച്ചു പിന്തുട-
 ന്നവിളംബമറു വരശാപശക്തികൾ. 48

സകലാസ്രവേദികളറിഞ്ഞു രാജനും
 മകനും വിമാനവഹർ പോയ് സസൈനികർ;

വകവുണ്ടു, നേർത്തു സുരേന്ദ്രനാകിലും
വകവെച്ചിടാതെ രണമാടി വീഴുവാൻ.

49

പടയൊത്തമത്യാവരണം പടയാധിവ -
മ്പടയും പ്രകാരമുടനങ്ങുപാകയായ്;
നിടിലാക്കുകതിയിലമൻ സല്പവും
പടിവോടുണന്നുദധി വക്കിലെത്തി നാൻ.

50

അവനും തരേണ്ടതിനു ശംഖധുധനം -
ശ്ലീവനെബ്ജിച്ചു ജവമെത്തിനാക്കയിൽ
നവമിത്രനേയുമാമിമർദ്ദിയേയുമ -
ബലോകനത്തിലിയലാഞ്ഞു ടുഭിയായ്.

51

ഛത്തനായ്സഖാവു മവനിൽപരം മഹാ -
ഛത്തനായി ഞാനുമായി! പാപ! നീ മഹാൻ;
ജിതനാരുഭൂവിലൊ, രജീവിയെങ്കിലും
കൃതകർമ്മദോഷമറിയാതിരിക്കുമോ?

52

ഇവിധം പാഞ്ഞു വിവിധാവലോകനം
രവിരശ്മിപോലെ നിലയിൽ കഴിച്ചവൻ
അവിളംബമാപ്രിയവിശേഷമേന്തു ചാൻ
ഭൂവിസഞ്ചരിച്ചു കരയുന്ന കണ്ണൊടും.

53

മുടിയികലസ്ഥിനിയെന്ന മോമല -
ക്കടിയിൽ കടന്നൊരിവർ നോക്കിനില്ക്കുവേ,
ചൊടിപൂണ്ടു വിണ്ണുവചനങ്ങു കൊത്തിടും
തടിതിന്നുകെന്നുമുടനോതി സന്മതി.

54

പുരുഷപുണ്യമണ്ഡിതകളേബരത്തില-
 ഞ്ഞൊരു പുഷ്പവൃഷ്ടി സുരനാരിമാരുടൻ
 വിരതാൻ ചെയ്തു, പുകളാണ്ടവിണ്ടലം
 കരുണാർദ്രചിത്തനെ യജിക്കുമെപ്പൊഴും. 55

“ഇവനാർ ജയന്തസമന്തന്റെ ചാഞ്ചുകൊ-
 ണ്ണവരാരുമില്ല മാനം വരാത്തവർ;
 ശിവ! പുഷ്പവൃഷ്ടിയുമെഴുന്നു കാശ്യവ-
 പ്രവരൻ തനിച്ചിവിധമാചരിക്കയോ? 56

“ഭവനം വചിച്ചു വിലസുന്നനന്തനോ?
 ഭവനെബ്ഭജിച്ചു മരുവുന്നമീശനോ?
 അവനെക്കുറിച്ചിവിധമോത്തുതാർക്കുനും
 ജവമാർ ഭവൻ പറയുകെന്നുമോതിനാൻ” 57

“പരയേണ്ടതെന്തഥ വിശപ്പടക്കുവാൻ
 കുറവാണിതെന്നു കരുതുന്നിതോ ഭവൻ!
 പരമാർത്ഥരക്ഷപുലരും രമേശനെ-
 പ്പാരമോരിടേണ്ടതിനിതിന്നു പോരയോ? 58

“സഹജാതമാംസമിഹതിന്നിരിക്കയാ-
 ലഹിതം പരക്കു ലവലേശമില്ലമോ!!
 അഹിവർയ്യശയ്യനമരുണ നിന്റെ വൻ-
 മഹിമാവുതന്നെയഹിമർദ്ദിയെന്നു പേർ!! 59

കിരണനിര ചാരിഞ്ഞപ്പുഞ്ചിരിപ്പുനിലാവാൽ
 മണമണയുമാറായ് തീൻവിദ്യാധരേന്ദ്രൻ

കരണസുഖമൊടിത്തം നിന്നു ചൊല്ലുന്നതുകൾ -
ധരണിപതിയെത്തേറ്റുപക്ഷിയാശ്ചതുമാൻ.

60

മായാബന്ധനമായനേകവിധമാം
ദോഷങ്ങൾ വാണീടുമീ -
കായാലംബമനിത്യമെന്നതിലഹം -
കാരം വരാതെപ്പൊഴും
ബ്രഹ്മാനുഭവമറിഞ്ഞ സാധുസുഖമാൽ
കാരുണ്യ പൂരത്തിന്നു -
ലായാസം കലരാതെ ജീവിതരൂപം -
ബ്രഹ്മം ബ്രഹ്മീഭൂമേ!

61

ഇതി
ജീമൂതവാഹനൻ
വിജ്ഞാനചൈതന്യം എന്ന
നാലരസക്തം സമാപ്തം.

ഇശ്വരപ്രത്യക്ഷം

എന്ന

അഞ്ചാം സർഗ്ഗം.

ജീമുതവാഹനനരച്ച ഗിരം ഗ്രഹിച്ചി-
ട്ടാമൃലപൃഥമഹിമർദ്ദി കഴഞ്ഞുവെന്നാൽ
ഭ്രമുനിലംശ്രുതി പെടുത്തവനുഗ്രവീരൻ
ധീമുലമൊക്കയുമൊതുക്കി നിനച്ചിവണ്ണം. 1

“ആശ്ചര്യമെന്തിവനമോ! മഹനീയശീലൻ,
നിശ്ചഞ്ചലപ്രകൃതി, നിർമലസുതപനത്രേ!
ദുഷ്ടേഷുചെയ്തു പിടിപെട്ട ഭുജിച്ചിടുമ്പോൾ
സച്ചിതപ്രതാപമൊടു പുഞ്ചിരിച്ചാരിലുണ്ടാം!! 2

“അത്രുന്തസൃഷ്ടമിവനിനുപകാരഭാവം
പ്രത്യക്ഷമാക്കുവതു ഞാനിവനെബുഭുഷിച്ചു!!
കൃത്യങ്ങളത്ര വിപരീതമേവ! കഴിഞ്ഞെൻ
സത്യം മഹാശയവിശേഷമറിഞ്ഞിടാതെ. 3

“നാഗത്തിലിങ്ങിനെ നിനപ്പവരെങ്ങുകാണാം?
രാഗം നശിച്ച മാനിസത്തമനോ? ഇതാരോ?
ഭോഗം വളൻ മതിമാറിയഹം മഹാത്മാ-
ഭോഗം ഭുജിച്ചു: കരളിൽ കനലായതിപ്പോൾ.” 4

ഇവവണ്ണമെപ്പൊഴു നോക്കി നിനച്ചു നില്ക്കും
കാർവണ്യവാഹമൊടു കാഞ്ചനവഭൂഷിയാതി;

“ഭാവം പകുന്ന് വിരമിക്കുകവേണ്ട, ചിന്ത-
ഭാവം ഭവാനുചിതമല്ലഹിവയ്യുമട്ടിൻ!

5

“ഭൂതകൃഷ്ണ തക്ക പടി കൊത്തിയെടുക്ക മാംസം,
രക്തം കുടിക്കുക, ചുവന്നിമപോയിടുന്നു;
വ്യക്തം മെലിഞ്ഞൊരുടലാൽ ജരാനി കത്തും
ശകരിക്കുതേ കുറവുചേർക്കുകിൽ ഞാൻ കൃതാത്മൻ!”

6

സല്ലാഹ്നനിഷ്ഠനിവിധം പറയുന്ന നേരം
ദൃഷ്ടമുദാത്തരഗശത്ര ഭയന്നു നിന്നു;
തല്ലാലമണിയുമോടിയണഞ്ഞു “താർക്ക്യോ!
മല്ലായമല്ലി! തവ ഭക്ഷണം” മെന്നുറച്ചാൻ.

7

“പാപം ഭവൻ പരമസാഹസിക ചെയ്തു, കഷ്ടം!
ശാപം വരയ്ക്കുതിനു കാലുപിടിക്കുന്നല്ലൂ!!
കോപാസ്ത്രമീന പുരുഷോ, തമ്മനെ ബുദ്ധിമുട്ടാൽ
താപം വരാത്ത തവ ഹൃത്തമരറിഞ്ഞു!!”

8

ഏവം കഥിച്ചുമവർ തങ്ങടെ മദ്ധ്യമാസദ് -
ഭാവൻ കിടന്നു വിചവിച്ചു പറഞ്ഞു വീണ്ടും,
“കാർവണ്ണഭക്തനിതു തിന്നുക; നോക്ക സമൃദ്ധി
ഭാവം സ്തരിക്കുമവനാരിവനാണു നാശം.”

9

ഹാ! ശബ്ദമുദനീവ ചൊല്ലി വരുദശയം -
മാശംസ്യ രാജമുനിമാരുമണഞ്ഞുചൊന്നാർ: -
“ഹോ! ശങ്കരപ്രിയ! കുമാര! ദയാപയോധേ!
നാശം ഭവാനിവിധമെങ്ങിനെ സംഭവിച്ചു!!.

10

“ഹോ! വൈനതേയ! അരുണാനന്ദദേവ! യെന്നാ-
ണീവൈരമെങ്ങിനെ പിണഞ്ഞിതു ചെയ്തിടുന്നു!
നിൻവൈഭവപ്രകൃതി നിമ്ലമെന്നു ലോകം
ദൈവേച്ഛയാൽ ഛരിവഹസ്ഥിതികണ്ടാപ്പൂ!!” 11

സാരം നിറച്ചവശരായ പിതാക്കൾ ദുഃഖ-
ഭാരം വഹിച്ചു വരുന്ന വചസ്സുകൊണ്ടും,
പാരം പിഴച്ചു വരദുഃഖമണച്ചതായ-
ചാരം നിനച്ചു മഹിമട്ടി വിഷണ്ണനായി. 12

നേന്ദിച്ച മൈത്രിയുടെ മാന്യത കാട്ടിടുന്നി-
ങ്ങാണിച്ച ധന്യരിവരിങ്ങിനെ മാതൃകാരം,
എന്നല്ല ശാപശാധാരികളാം പിതാക്കൾ
വന്നത്ര കണ്ടു വിലപിച്ചു സമിച്ചിടുന്നു!! 13

ഭ്രൂലോകമാസകലവും പുതുകീർത്തി ചേർത്തി-
മാലോകരിൽ തൊടുകരിക്കമതം പൂമാനിൽ
മാലോ, ശിരീഷകസുരം പണിയും ശരീര-
മാലോചനക്കുറവിലിങ്ങിനെ ചേക്കിലെന്നാം? 14

എന്നിപ്രകാരമവിവേകഭരം നിനച്ചും,
തന്നിൽതുടിച്ച മിഴിനിർ പുഴുപോലാലിച്ചും,
കുന്നിച്ച ദുഃഖമൊടുതാർക്കുനശുന്നു മന്ദം
മുന്നിൽ തളൻ മുനിപുത്രനോടേവമോതി. 15

ചൊന്നിടമിത്രവര!—എൻപ്രിയ സർഗ്ഗരിൽവെ-
ച്ചിന്നീഷലില്ല, ഭവൽപ്രതിമൻ സുധീരൻ;

എന്നോട് ദുഷ്ടത പൊരുത്തലാഷമെല്ലാം”...
മെന്നോതി, നിഷ്ടത നിടത്തുവനിന്നുവേഗം.

16

“ഓ! ജിണ്ണമെങ്കിലുമനിത്യശരീരമോത്തം -
ലീ ജീവജാലമിഹവൃദ്ധിവരുത്തുവാനും,
ആജീവനാന്തമുദയുത്തികൾ ചെയ്തുപോരും.
നീ ജീവിതം, സുഖതരോഹിണി ചുമല്ലോ!

17

ഹ്രോധം സമസൂക്ഷ്മമൊഴിച്ചിഹ ജീവിതത്തി-
നായം വരുത്തുവതു തന്നെ ജഗത്പിലങ്ങും;
കായം ചിലേടമിഹ ദുഷ്ട ഭവിക്കിൽ നീക്കം
മായം വിനാ മൃതിയിൽനിന്നൊഴിഞ്ഞുകൊൾവാനും,()

ജീവിവൃതം, നിഖിലമെന്നൊരോ പ്രകാരം
ജീവിക്കുവാൻ കൊതികലൻ കളിക്കയല്ലോ!
ഭൂവിൽ പ്രസന്നമതിപൂണ്ടിതു കാൺകിലാരം
ഭാവിക്കയില്ല മൃതിചെയ്യുവതിന്നു സൂക്ഷ്മം!

19

(യുഗ്മകം.)

“എന്നല്ല, ജീവനഖിലം പരമാത്മമൊന്നിൽ
നിന്നുനൃമല്ല, മനമിങ്ങു ബഹിർമുഖത്തിൽ
വന്നുനൃബുദ്ധിവിഷയപ്രഭുകൊണ്ടുകാട്ടു-
ന്നെന്നുള്ള തത്വമറിയാത്തവനല്ല നീയും.

20

“വേദാന്തചിന്തയൊടവണ്ഡവിഭൂതി താനായ്
മോദാംബുരാശിയിലമൻ പുണൻ നിത്യം
വാദംവെടിഞ്ഞു ഹൃദയത്തെ മന്തു സാക്ഷാൽ
വേദം മുളച്ചു വദമെത്തി ലയിപ്പുവക്കും,

21

“സർവ്വത്തിലും ശിവമഹത്വമറിഞ്ഞു താനും
ഗർവ്വം നശിച്ച ശിവഭക്തിയിലാണ്ടു തന്നെ
സർവ്വം പരാത്ഥമവമായ് പ്രിയമായ്സ്വധർമ്മം
നിർവ്വണ്ണചിത്തമൊടു ചെയ്തുവരുന്നവർക്കും, 22

“കാകാരമെന്നതിൽ മഹാപദമോർത്തിത്തും
ശങ്കരപരം പരമമന്ത്രമുറച്ചുറച്ചും,
പങ്കാകലം ഭവമകുന്നു തെളിഞ്ഞു സത്തിൻ
സങ്കാരമാൻ വിലസും മുനിപുംഗവർക്കും, 23

“ഛായാനം കഴിപ്പതിനു വിനുവിൽ മാനസത്തെ-
ത്തരരാരുംവെച്ചു വിലയം വിലസിപ്പിടമ്പോൾ
പീനപ്രകാശഭഗവാനഭരസംഭരനാന്ത്യ-
മാനന്ദമുണ്ടുവിജയിച്ച സുയോഗികൾക്കും, 24

“കർമ്മസ്വരൂപമഖിലം ബത! രേണുസൂ-
ധർമ്മം നിനച്ചു നിജധർമ്മമറിഞ്ഞുനിത്യം
ശർമ്മം ജഗത്തിനിയലുംപടിചാണു സച്ചി-
ന്മർമ്മം ഗ്രഹിച്ചു തെളിയും പുരുപണ്ഡിതർക്കും, 25

“ജന്മാന്തരം സകൃതമുജപലമാകകൊണ്ടും
സന്മാന്ത്രമുക്തജനവാക്യവരങ്ങളാണ്ടും
നിർമ്മത്സരപ്രകൃതിപുണ്ടുമുഖൻസംക്ഷാൽ
നിർമ്മത്സരംപരമവിദ്യലഭിച്ചവർക്കും, 26

“മായാവിവർത്തമിദമെന്നറിയും, ഭവാനെ-
ന്തായാസമുള്ളജനനാൽ പുരുസിലനല്ലോ!

കായാഭിമാനമിഹവെച്ചു സമോദരേണു-
പ്രായാമമിതിനെ തുടങ്ങുവതെത്ര കഷ്ടം!

27

(കുളികം.)

“തന്നെക്കണക്കു മറ്റുജീവികളെ നുകണ്ടു-
തന്നെക്കണക്കിലിഹവാഴുകയെത്രമൂഢം;
ഇന്നാപ്പിപ്പിലികയിലും കരുതേണമിത്തം
നന്നായ്, ജനങ്ങളിതു തങ്ങടെ ധർമ്മത്രേ!”

28

“ഭാവംതെളിഞ്ഞു വിലഭൂതദയാനിദാന-
മേവംവിധംനിനവു വാക്യശ്രിയയൊത്തിരുന്നാൽ
ഭൂവമ്പിയാലുമെവിലാത്മസുഖത്തിൽ ചാഴു-
ന്നാവമ്പനെന്തു? നിജവൃത്തിജയിച്ചുലോകം.

29

“രാഗംവളുന്ന് കലമിച്ചുവിലം മുടിക്കും
രോഗം ഭവാനിനി മുളച്ചു വരായ്ക്കതിന്നും,
നാഗം മരിച്ചതു ജനിച്ചു സുഖിക്കുവാനും
വേഗം രസാലിവനനുഗ്രഹമേകിടാമോ?”

80

ഈ വണ്ണമങ്ങൊരുവിധം ബലമാൻരച്ചി-
ട്ടാവശ്യചിത്തനടനേ ശിചനാമമോതി,
ഭൂവിൽ തളുന്ന്ടനിരുന്ന കിടന്നു കഷ്ടം!
നാവിന്നിളക്കുമനക്കുമരാവന്നം!!

81

“ഹാ! ഹന്ത! ഹംസസമശാന്ത! കമര! ഭൂമി-
മോഹം ഭവാനുമതി, വൃദ്ധപിതാക്കളിപ്പോൾ
മോഹം വളുന്ന് കരയുന്നി” വിധം തുടന്നു-
ഭേദംതളുന്ന് പിതൃവംഗവരോദമോതി.

82

“കല്യാണദായിനി! ഹരാജശരീരവാദ-
മല്ലാമൃതം മഹിതമെന്നു മശിപ്പൊരിഞ്ഞാൻ
വല്ലാതകണ്ടു വലയന്നു വരം വരിച്ച-
തില്ലാതെയൊക്കരുതി” വണ്ണമുറച്ചു ഭായ്.

83

“ഹാ! ഹന്ത! മിത്രവര! നീചനെ മാന്യനെന്നു
മോഹാസ്ഥനായ് കരുതി ജീവിതമീവിധത്തിൽ
ദേഹം ഭജംഗമകൃതാന്തനാലി... അയ്യോ!
ബാഹാഗമോഹമിഹ ഹാ! ഹതനെന്നാരികൾ.”

84

ആസ്ത്രംവഹിച്ച ഗരുഡാകൃമമങ്ങുടപ്പാൻ
സസ്ത്രാഭ്യുന്മാവിമാനമഴുന്ന വിരർ,
ബലപ്രവൃത്തർ പരമാസ്രമെടുത്തു സിദ്ധ-
കൃദ്ധപ്രമാണികൾ നൂപഞ്ചിമുഖാഭനോക്കി

85

നന്നേ വലഞ്ഞു രഗഭോഗിയമത്രതന്നെ-
ത്തന്നേ ദൃഷ്ടിച്ചു വിലപിച്ചു കഴങ്ങിനിന്നു;
അന്നേ രമങ്ങു ഹിമനും വിജഭക്തലോക
കെടുന്നേ! പിണഞ്ഞു ദിതം കളവാറുമെത്തി.

86

ധന്വരശയൻ മുനി കമണ്ഡലുതീർത്ഥധാരി-
സന്യാസിവിഹാരനെന്നെന്നു കടന്നു വന്നു;
പുണ്യാമൃതത്തെ മുതകായമതിൽ തളിച്ചി-
ട്ടസ്ത്രാഭ്യം മരണദുഃഖമൊഴിച്ചുശേഷം.

87

നെറ്റിത്തടത്തിലമൃതാംശുവുമങ്ങുമെയിൽ
ചുറ്റിക്കിടക്കുമഹിപാലകരും, വിശേഷാൽ.

പാറിപ്പിടിപ്പിച്ചൊരു വിഭൂതിയുമന്തകാന്തം
പാറിപ്പു ശുദ്ധവുമവകലുടിച്ചുകണ്ടാർ.

38

കാലാന്തകൻകനിവിയന്നുകരോരമാകം
മാലാകവേമഹിതശക്തികളുണ്ണശേഷം
പാലാഴിപാലനടൈവാഹനമാദരിച്ചാ-
ബാലാമൃതാംശുധരനെസ്തുതിചെയ്തിവണ്ണം.

39

“സൃഷ്ടിസ്ഥിതിപ്രളയമീവിഷമേക്ഷണൻതൻ
ഭൃഷ്ടിക്കുചേർന്നുചെറുലീലകളത്ര നൂനം;
സൃഷ്ടിപ്പു ചന്ദ്രനഭിതീതനയൻ വളർത്തും
നഷ്ടംവരുത്തുമിതു പാവകനായനേത്രം.

40

“ജ്ഞാനിക്കയേ! ത്രിപുടിയരസുഖം, പിശുദ്ധ-
മൗനപ്രദീപമതിയോഗിജനത്തിനെന്നും,
ധ്യാനസ്വപരൂപമിഹഭക്തൻ, കർമ്മം
താനിപ്രവഞ്ചമുടയോൻ സദസൽസ്വരൂപൻ!!

41

“അംഭോജനാഭനൊരുപാതി, വിരാട് സ്വരൂപ-
സംഭോഗശക്തി മറുപാതിയുമാകയാലെ
ശംഭോ! ഭവാനൊഴിയെ ദൈവമെവകുടൈങ്ങും
ജംഭാരിവന്ദ്ര! വരുവാനവകാശമില്ല.

42

“കൗതൂഹലവെങ്കിലവദാതമൊടുങ്ങിടാത്ത-
ഭൂതിപ്രഭാവമിയലുന്ന പരം പിരാണെ!
നീതിപ്രകാരമിഹ കർമ്മമണച്ചിടാഞ്ഞൻ
രീതിക്കു മാപ്പുതരണേ! ശരണാഗതൻ ഞാൻ.”

43

ഏവം ഖഗേശനതി തീർന്നുവിൽ പ്രശാന്ത-
ദേവപ്രസാദമൊട്ടു കാഞ്ചനരാജരാജൻ
ശൈവസ്വപരൂപപരിചിന്തകനങ്ങു മുന്വി-
ലാവിട്വിച്ച ശിവനെത്തൊഴുതിത്തമമോതി.

44

“ഹാ! ഭക്തലോകഹൃദയപ്രചികാസമേക-
മാഭാവീശേഷമൊരുപമെടുത്തതാമോ?
ഭംഭോളിപോലെ വിലസുന്നിതു, ജീവകാരു-
ണ്ഡ്രംഭോനിധിക്കുടിയിലെഞ്ചുധവാഗ്നിയാമോ?

45

“ഹാലാഹലം കുരലകത്തു വിഴുങ്ങിവെച്ചും
കോലാഹലത്തൊടുമുതാംശു ശിരസ്സിലാന്നം,
കാലാരിയായ ഭഗവൽപരിശുദ്ധരൂപം
മാലാമുമാരകതളിർക്കുളിരേററിടണം.”

46

നന്നായുരങ്ങി യെഴുന്നേറ്റതിന്നും സുഖത്തി-
ലന്നാഭയോടമല കാഞ്ചനവളി ശുദ്ധൻ
തന്നാശയത്തിലൊഴുകുന്നൊരു ഭക്തിയോടും
ചൊന്നാദരിച്ചിവിധമീശപരനെസ്തുതിച്ചാൻ.

47

ജ്ഞാനപ്രദീപമുനിയൊക്കിന കാഞ്ചനേന്ദ്ര-
നാനന്ദമുത്തിയെ വലത്തു തിരിഞ്ഞുവെച്ചു
ധ്യാനാമൃതം പദവു, മദ്ധ്യശരീരവും തൻ-
വാനാമുമാഭയമകത്തു നിറുത്തിയോതി.

48

“ഹാ! വിഷ്ണുവും, നിജസമ്മോദരിയും, ശരീരം-
താൻ, വിപ്രവീരവഹമുന്നത നാഗരമ്യം,

ശോവിനശേഖരമിതു ശങ്കരരൂപ, മന്ത്രം
ഭാവിക ഭേദമതി, നാസ്തി വികല്പലേശം.

49

“ശബ്ദസപരൂപിണി ചതുർമുഖരെണ്ണവേദേ
ശബ്ദാർത്ഥരൂപ! പരമംസംവഹാത്മയോനേ!
തപം ബ്രഹ്മരൂപമജ! യോഗിവിശുദ്ധ ചിത്ത-
പത്മപ്രവാസ മിദ മീശ്വര! വിഷ്ണുവശ!

50

“കാലം ജയിച്ചുപരി കാമമറുത്തു വാഴും
കോലം മഹേശ്വരനിവനം വിലസിച്ച്നിത്യം
കാലം വിടാത്തതുക, ചിത്സുഖസംഗരത്തി-
ലോളം മരിച്ചു കളിയും കളിയും കഴിപ്പാൻ.”

51

സിലേശ്വരൻ വിറകു ശങ്കരരൂപത്തിൽ
ബലപ്രഹർഷമഴകിൽ സ്തുതിചെയ്തനോം,
ശുദ്ധാന്തരംഗ രതിപൂണ്ടു കമരപുത്രീ-
ബന്ധുക്കളും പലരുമവ്വിധമാചരിച്ചാൻ.

52

എല്ലാവരും ശിവനെ രക്ഷകനെന്നു മോത്ത്--
കല്പാണതീർത്ഥ പദതാർ തൊഴുതാദരിച്ചു;
എല്ലാജ്ഞാനി മുതലായവർ പുഷ്പധർമ്മം
മല്ലാരിവന്ദന മഹോത്സവമായ് കഴിച്ചു.

53

പാടിത്തുടങ്ങി ചിലദേവകളു, തുളതംപു-
ണ്ടാടിത്തുടങ്ങി ചിലരംബരചാരിവഴ്ത്തും,
കൂടിത്തകുത്തു സുരഭിനൃതി, ദിവ്യരെല്ലാ-
മോടിപ്രദങ്കിണവുമിട്ടു മഹേശ്വരപാദം.

54

അന്തർവിചാരിച്ചുവില ദിക്കിലുമുള്ള ദേവ-

നന്തർമുദാ ബഹു ദയാർദ്രനോടേവമോതി,

“എന്തിങ്ങു വേണ്ടുവതു കാഞ്ചനചന്ദ്ര! നല്ലാം
ചിന്തിച്ചുരക്ഷക, ഭവൽക്രിയകളു തുഷ്ണൻ.

55

“എന്നിൽ കനിഞ്ഞു കരുണാലയ! നാഗജാലം
തന്നിൽ ചഗേന്ദ്രനുടെ വൈരമകരറിടേണം;

എന്നല്ല മുന്ദവനശിച്ച ഭുജംഗജാലം

വന്നിങ്ങു സർവ്വമൊരുപോലെ സുഖിച്ചിടേണം.”

56

ജീമൂതവാഹനമുദാ നാമരവാണി കേട്ടി-

ട്ടാമുത്തി വിശ്വപതി താർക്ക്യനെ നോക്കിയോതി,

“ദാമോദരപ്രിയ! സുധാകലശം ഭവാനു-

ണ്ടാമോദ മോടുടനതിങ്ങു ചൊരിഞ്ഞുകൊൾക.

57

“കാരണ്യമിത്ഥ മവരോടമരേണമല്ലോ-

പ്ലേരും സുഖത്തൊടു മുയൽത്തഴുനീലുളമുപ്പാൾ;

ആരും ഭുജിക്കണമൊരല്ലച്ചമൊരു താനെ-

പ്ലേരും നടത്തിയവതൻ ഫലമെന്നുമോക്ഷ!

58

“എന്വദപ്രിയരെപ്പൊരും സുരനാഥൻ താ-

നവമാനിച്ചാൻ,

തൻപാപം കളവാന്ദത്ര! സുധ നീലാഭി-

ച്ചതു മെന്നല്ല,

നിൻ പുണ്യോപമമാക്കുഭം തവസമ്പദ്യം

കളയാത്തേതും

നിൻ പാപം കളയാവല്ലാ ഭവനൈകാശം -

യ്ക്കു മഹാ വീര്യം!”

59

“ഹേ! ഗൌരീസമ്മജാതാംശാ! തവ കാരുണ്യം,

പ്രണയം, ജ്ഞാനം,

രാഗഭേദമകന്നേത്തും മതിയുങ്കണ്ടേൻ,

ബഹുതൃപ്തൻ ഞാൻ,

വേഗം കാഞ്ചനരാജ്യത്തെപ്പരിപാലിക്കാം

പരമാനന്ദം;

യോഗം പൂണ്ടു ലസിക്കും നിൻ പിതൃപൂജ്യനും -

ക്ഷ വരാ ദുഃഖം.”

60

ഏവം സർവ്വജ്ഞനീശൻ നിഖിലജനമന -

സ്തിന്നമാനന്ദമേകം

ഭാവം ചേരും വരംചേർത്തുപമ വെളിയിൽ

ദിക്കു മുക്കിയിരുന്നത്രൻ

ദേവന്മാർ മദ്ധ്യമെത്താൻ ധൃതിപെരുകിയപോ -

ലങ്ങു മേല്പെട്ടുപൊന്തി -

ദ്വോചികൽ ചെന്നു നോക്കുന്നവരുടെകരളം

കട്ടു പെട്ടെന്നു മാഞ്ഞു.

61

ഇതി

ജീമൂതവാഹനൻ

ഇ യ ശ്വ ര പ്ര ത്വ ക്ഷ ണം

എന്ന

അഞ്ചാം സർഗ്ഗം.

സമാപ്തം.

ദൈവാനുഗ്രഹം
എന്ന
ആറാം സർഗ്ഗം.

ഉദഗവീരയയെഴുനേല്ക്കുവാ-
 നരുതരം ധൃതിപൂണ്ടമലാശയൻ
 ഗരുഡനങ്ങു മറഞ്ഞു മഹോത്സവം-
 ല്ലരമൊട്ടം കരുണാകരവാഹകൻ. 1

ത്വടുതി വാനിലണഞ്ഞു മഹാൻ ജഗൽ-
 പട്ട സുധാഘടമൊത്തു തെളിഞ്ഞവൻ;
 ചട്ടലമാനസരത്നസമുച്ചയം
 വിട്ടവതുംതെളിവേററമിയന്നതാൻ 2

നിടിലനേത്രനരച്ചതുപോലവൻ
 മടിവെടിഞ്ഞു ചൊരിഞ്ഞ ദശാന്തരേ,
 നെടിയമുത്തുടലാണ്ടു തലാടിടം
 പടിപതിഞ്ഞമൃതം മൃതകായരിൽ. 3

ജഡിലമാകമെലിമ്പുകളിൽ പതി-
 ണ്ണുഡുഗണോപമ തേടിന തുള്ളികൾ
 ഭ്രമമയൻ ശരീരികളായഹോ!
 മൃഡപചസ്സു പരാത്മരഹസ്യമാം. 4

ഹരിഹരിക്ഷണവാക്യമഹത-മോ?
 ഹരിപുരാശനമിങ്ങുയിർ പൂണ്ടതോ?
 ഹരിവഹൻ പരമാത്മതചിത്തനായ്
 ഹരിസഹസ്രമയയെഴുനീല്ക്കയാൽ. 5

പല നിരം പലപുഷ്പി പലിപ്പവും
 പലവിധം വരയും ഗരളാഭയും
 പല വിചിത്രശരീരവുമാണ് പാ-
 ന്വലകളായ്, മലയം കലയാഴിയായ്.

6

ഇരുമുഖം ബഹുവന്ത്ര മനേകമാ
 മരുവുമുഗ്രഹണാവലി വിക്രമം
 പുരടശക്തി വിഷാദികൾ കൊണ്ടു മു-
 പ്താമടച്ച സുകീർത്തികളുണ്ടിതിൽ.

7

ഗരുഡവീരനണച്ച ദയാഭരം
 കരുതി നാഗഗണം തദനന്തരം
 ഉരുതരം ബഹുമാനമൊടും മഹാ-
 ഗുരുസമം നിഭൃതം പൈരുമാറിപാൽ.

8

“പുരുഷുണാഞ്ചിത സോദരരിൽ ഭ്രമാ-
 ലുരു വിധാക്രമമേകീ പൊറുക്കണേ!
 അരുമയോടിദമോതി സഹോദര-
 ള്പൊരുളുറിഞ്ഞരിരക്കുകവാഹകൻ.

9

പെരിയ കാഞ്ചനവാസവ പുത്രസ-
 ചുരിതമശ്ശുരി കേട്ടാഗാളികൾ
 ഹരി ഹരേതി വിളിച്ചു ജപിച്ചുകൊ-
 ണ്ടരികിലെത്തി വണങ്ങി മണിപ്രഭർ.

10

ഉരഗവീരരെടുത്തു സുമോപമം
 ശിരസി കാഞ്ചന വജ്രിയെ വെച്ചുവർ

വരുന്നതിപ്രകാരം തുടങ്ങിനാ-
രാ മിനിട്ടിനിടക്കവരേവരും.

11

ഭജഗചീരിലുണ്ടൊരപക്ഷ മം-
ഭജമഴും മഹിതാശയകേരക്ഷക,
ഗഭവരോപരി വാസവനെന്നപോൽ
ഭജഗവാഹനനായി വിളങ്ങുക.

12

മരണമിങ്ങു കളഞ്ഞ ഭവാന ചിൽ-
കരണതാരിലൊഴും മധുപോലിഹ,
ചരണസേവകരിൽ കനിവായ്പ്രഭോ!
തരണജീവരമാഭരണോപമം.

18

മണിസമം പ്രണയോത്സവവായിനാ-
ലണി ശിംസ്സുകളിൽ കരയേറ്റിടം
വണികളോട് ചരഞ്ഞു തുടങ്ങി സ-
ന്ധി ജഗദ്ഗുരുവായി വിളങ്ങുവോൻ.

14

“പ്രതിഫലേച്ഛ നിനച്ച മഹാജന-
പ്രതിഭാലിഖിതതില്ലൊരു കണ്ഠം;
രതിലവം വിഷയങ്ങളിലിപ്പ, മൽ-
കൃതികളുസൃഷ്ടേച്ഛയിലുള്ളതാം.

15

“സപസുഖദുഃഖദഞ്ചിജ ഗണങ്ങളി-
വസുധയികളൊഴും നിജകണ്ഠം,
അസുഖിലിപ്പ, മനസ്സമലംബിയാ-
ന്നസുചിലെന്ന നിനക്കമശുദ്ധിയാൽ.

16

“മതിയിലേതിനു സകുതിയതക്ഷണം
 ഗതിയിലത്തലി നിട്ടൊരു കരറിയാം;
 ചതിച്ചവിട്ടു വരുത്തു മിത്രേവിധം;
 കൃതികൾ വിട്ടുകൂലിതു പോക്കിടും. 17

“മതിമുറിച്ചു മമേശപരവാദിതം-
 രതിലണച്ചു തണിഞ്ഞു വസിക്കിലോ,
 പതിരുകുത്തറിവിന്നതിർ കണ്ടുതം-
 നിതിലതീവസുബോധിയുമായ് വരും. 18

“ഇഹ വിഭൂതികളൊക്കെ ജഡങ്ങളും-
 മഹമതീതനിതിൽ പ്രിയമൊരവൻ;
 ബഹുമതിക്കു മുനീന്ദ്രവഹൻ പുരാ
 നഹുഷനെത്രയുമോരസുബോധ്യരും.” 19

അഹിചരക്കിതു കേട്ടതി ദുഃഖമാ-
 യഹിതമോതരുതെന്നു കഥിച്ചവർ;
 മഹിയിലിജ്ജനമെത്ര? കൃതശ്ലരായ്
 വിഹിതനാകദുഃഖിതരാകുമോ? 20

വിവിധഹം പ്രിയമെന്നവർ ചൊല്ലായ-
 ലവിധമോരഹി നായകവാക്കുകൾ;
 രവിപരേക്ഷിതവാഹനനായ് മഹാ-
 നവികലം ശുകവാഹകനായകൻ. 21

ഗരുഡപുംഗവ, നല്ലൊഴുതീ ജഗദ്-
 ഗുരുഭവാനഹിതലോകദാധരൻ,

കരുണയാൽ മരുവുന്നിതഹിംസയെ -
കരുതിചെയ്തതിനെന്നറിവുനമം.

23

“കരുതിയാലവിലം ജഗദീശ്വര -
ഏറ്റാൾ വഹിക്കുകയാണു ചരാചരം;
തരുവിലം ബത! ധാതുവിലംനിം -
ഞ്ഞരുളിടുന്നതു ജീവസമുദ്രമം.

28

“അതുലജീവഗണം പരമാത്മമാ -
ണിതു ജഗൽത്രയ മാമിവയോർക്കിൽ
കതുക;മെങ്ങിനെ ഹിംസ വരാവതോ?
ചതുരമാനസ!തീർത്തുചെയ്യുക.

24

“സകലജീവിതമാഗ്നമഹിംസയോ?
വികലഹിംസവഹിക്കുകയോ?ഭവൻ!
അകതലത്തിലെഴുന്നൊരു സംശയ -
പ്പുക കളഞ്ഞിടവാൻ തെളിയിക്കുക.”

25

നരകവൈരിവമോക്തി സരസ്വതീ -
ധരഗണേശ്വരനോത്തു പറഞ്ഞിടം;
“പരമവേദമറിഞ്ഞ ഭവാനുത്താൻ
പറയണോ! പൊരുളെ,കീഴുരച്ചിടാം.

26

“സകലചിന്തയിലില്ല വികാര മി -
പ്പുകലവാദികൾ നാസ്തി, മമത്തു താൻ;
അകമുഖത്തിലതാം; ബഹിരക്ഷരിൽ
വികലബുദ്ധി നട്ടു ഗ്രിപ്പുടിവുജം.

27

“ത്രിപുടിയിൽ പെട്ടമീ വിഷയങ്ങളിൽ
വിപുലചിന്തയുണ്ടാകും ഗണിക്കണം;
വപുരതീന്ത്രിയമിന്ത്രിയമീവിധം
നിവൃണനും പരയും വ്യവഹാരിയായ്.

28

“പരിണതിപ്രഭു ധാതുവിൽ നിന്നുയ-
ന്നുരുവെടുത്തതിലേതിലുമേന്തവേ,
നരമൃഗാദികൾ ഭേദമനേകമായ്
മരുചിടുന്നിവ ഭൃഷ്ടിയിലുള്ളതാം.

29

“ഉലകു കാരണ കാൽതരംഗിണി-
വലയമായ് വിലസുന്നിതിലൊത്രയും
അലകൾ ധാതുമുഖേന വളന്നു വ-
ന്നാലുമ്പു രക്ഷികളായ്തെളിയുന്നു.

30

(പരംഗേതരം)

“നഖശിഖാദിവെറുത്തു മുറിക്കുകയും,
മുഖമെറുത്തു മറിക്കുകയെന്നതും,
സുഖവിരോധഭരണവും, സമങ്ങളോ!
നഖരതുണ്ഡബലിശ! കഥിക്കുക.

31

“പരയുമാരിയ്ക്കു ജീവികളൊക്കെയും
പരമസുപ്രിയലക്ഷ്യ മുരക്കുമേ,
പരസുപീഡകളുണ്ണു രമിക്കുന്നതും
പുരടധർമ്മതീന്ത്രിയഭംഗിതം.

82

“മന മഹേ! സുഖദുഃഖഭാരം മഹാ-
ജനമിതോത്തു മനസ്സുയരാത്തതാം

വനഫലാദി ഭുജിച്ചു തെളിഞ്ഞെഴും
വനമെടുത്തു കടിച്ചു മിരിക്കുകയോ.”

83

സുധയിൽ മുക്കി നന്നച്ചൊരു സൂക്ഷിയാം-
ബുധശിരോമണി ചൊന്നതു കേൾക്കുകയാൽ
സുധികലേശപരനാം ഗരുഡൻ മഹാ-
നധികമുത്തൊടനുഗ്രഹമോതിനാൻ.

34

“ഭൂരിതനാശനമായിതു സർവ്വസ-
ച്ചൂരിതമൈകതികമേവരുമൊന്നുപോൽ
ഹരി കലാധര! പാടിട്ടമെന്നത-
ല്ലികളായ സുരാദിയുമോരിടാ.”

85

ഗരുഡനോതി, സുവണ്ണമഹാപെളി-
ക്കുരുനീദാനവിധം മരുവീടുപോൻ,
അരുണസാരഥി മങ്ങി മയങ്ങുമാ-
രരുളി, വിഷലമാണ്ടു മറഞ്ഞുപോയ്.

86

മുനികൾ ദേവസുയോനികളേവരും
ജനിതകൈതുകരായ് മരുവീടുവേ,
അനിതരത്തുതമൊന്നുടനാൻ സ-
ദ്ധനി പദങ്ങളിൽ മംഗളമെഴുതിയാൽ

37

നായവീരോധമെടുക്കുകയാൽ മനം
ലയമിയന്നു തളുന്ന് നടക്കുവോൻ,
ജയമനേകമിയന്നവനെങ്കിലും
ഭയസുഭക്തികളാൽ തലതാഴ്ത്തിയോൻ,

88

നിരപമോദ്ധതകായനടുപ്പകൊ-
 ഞ്ഞൊരുധരപതിയാമി വിളങ്ങുവേരൻ,
 സുരചിതുകിന രത്നകിരീടമ-
 ണ്ണമയായ് കരതാർകളിലേന്തിയേരൻ, 39

അടിയുടൻ പരസ്യമടക്കിടും
 ഭേദജനത്തലയാമി നടക്കുവേരൻ,
 നിടിലനേത്രപരം ഗന്ധധ്രിയാ
 ജ്വലമെടുത്താമിപരപദങ്ങളിൽ, 40

കടിലബുദ്ധി മതംഗനണത്തു തൻ-
 തടിയഭൂതഭാരദിവോടമോ!
 വടിവിലിട്ട നമസ്കൃതിയാക്കിനം-
 നടമപോൽ—എവിടന്നുടനെത്തിയോ? 41

(കുലാപകം.)

ഉടനൊടുത്തു മതംഗനെ ഭീനരിൽ
 കടമിഴിക്കളിയുള്ള മഹാശയൻ,
 “അടവിതേടിയൊരുകലണത്തതെ-
 ന്നടനടുഃപമകരുക പേണമോ? 42

“സരസകാഞ്ചനരാജ്യസുഖങ്ങളും,
 പരമിതേവഴി വന്നൊരുകായ്പും
 ധരയിലെന്തിനു വെച്ചു കിരീടവും,
 പരയുകെന്നുചെയ്തു വിളങ്ങിനൻ. 43

(യുഗകം.)

കൂമംവെടിഞ്ഞുചെയ്തൊര മതംഗനപ്പൊഴെത്രയും
ഭ്രമം ഭവിച്ചു; വാപി സൽസമക്ഷമുൾഭരിച്ചുപോം;
ശ്രമം പിഴച്ചതോത്തു ഗദ്ഗദാത്മജിഹ്വയും, മഹാ-
കൂമം ക്ഷമിക്കുവാനുരച്ചു, കൂപ്പിനിന്നകൈകളും. 44

നമിച്ചനിന്നുപിന്നെയും നയജ്ഞനോടുചൊല്ലിയ-
കൂമിച്ചവാപിത്താൻപ്രഭോ!കുമ്പ്രകാരമോതിടാം,
“രമിച്ചതില്ല വട്ടണം രമേശതുല്യനാം ഭവൻ
സമിത്തൊടുത്തു കാടു താമസിപ്പതിന്നമേല്ക്കയാൽ. 45

“കൃതഹ്ലനായെഴുന്നെരീ മതംഗനുഗ്രശാസനാ-
വ്രതത്തിനാൽ പുരാസുധീശസമ്മതം കരച്ചുവോ!
മൃതപ്രമാണമാക്കിനാൻ; സതാംപതേ! ഗ്രഹിക്കുമാം
ചിതംവെടിഞ്ഞു ചെയ്തയാൽ രതിപ്രകാരമേന്തുക. 46

“മുതിൻ ദിഗ്ജയത്തിനായ് മഹീശരോടുത്തൊന്നെതി-
ഞ്ഞതിത്തു വെണുവെണു വന്നു സിദ്ധവളിഭൂവിലായ്,
പ്രതിപ്രമാണിയെങ്കിലും ഭവൽചരിത്രപാവനം
കൃതിപ്രവീര! കേൾക്കയാൽകൊതിച്ചുകണ്ടുമുട്ടുവാൻ. 47

“മഹാവിരോധിയായണന്നണഞ്ഞനേരമാദരാൽ
മഹാനുഭൂതിഭം ഭവനഹതപമത്ര കാൺകയാൽ,
അഹ നപൂണ്ടുരൈകലും കരച്ചുബോധമാണ്ടുമാം
വിഹംഗപുംഗവപ്രിയ! വിധിക്കദാസനാക്കുക.” 48

അതിമോഹിവാശനരു ഗതിയോത്തിടതെബഹു
കൊതികൊണ്ടു കരച്ചെന്ന പുരം

ചതിയായെടുത്തു, ജനമതിനഷ്ടമാക്കി, വര
രതി തച്ചുടച്ചു വഴിയിൽ,
ധൂതിപ്പൂണ്ടുസിദ്ധപുരമതിലേക്കു വന്നുളവു
കൃതിവീരഭാഗ്യനിചയം
പതിരാരശക്തി പലതതിരരുകണ്ടുനിജ-
പതിവോത്തുഹന്ത! ചെറുതായ്.

49

താൻ ചെയ്തിടിന തെരടുതന്നെ തലയിൽ
ക്കേറിത്തകർന്നുപോൽ
തൻ ചൈതന്യമകന്നു താന്നു വലനോ-
ടിവണ്ണമാമനവൻ
പഞ്ചാസ്യപ്രതിവീരരും മുനികളും
കാൺകെപ്പാഞ്ഞാൻ മഹാ-
സൽചേഷ്ടാബലി ശാന്തിമാഗ്ധവിജയം
പ്രത്യക്ഷമായ് കാട്ടിയോൻ.

50

“മിത്രം വൈരി വിഭേദമൊന്നിലുമെനി-
ക്കില്ലിങ്ങു കില്ലില്ലിതിൽ
ചിത്രം തോന്നുകവേണ്ട, ദീനജനതാ
ഭീതിപ്രദൻ ഞാനെടോ!
പാത്രം നോക്കി യനുഗ്രഹം പലവിധം
ചെയ്യുന്ന കയ്യിന്നു തൻ
ഗൗരവം കീറുകയില്ല, ഞാനഭയവും
തന്നേൻ തനിക്കിക്ഷണം

51

“രാഗാദി പ്രതികൂലികൾക്കു നിധിപോൽ
 ചിത്തം കൊടുത്തത്രയും
 ഭോഗാഭുജവിതേടിയാൽ നിയതമാം
 സൗഖ്യം ലഭിക്കാദൃശം;
 യോഗം പൂണ്ടു മനമെരക്കി മരുവി-
 കൊണ്ടാകിൽ വേണ്ടുവിധം
 യോഗം നൂറു കഴിച്ചവിണ്ണുവപു-
 ക്കോനും നമിക്കും സദാ.

52

“ദേവം സ്നേഹമതിൽ ശമിക്കു, മറിവിൽ
 തീർന്നിടുമജ്ഞാനവും;
 ലോഷം തന്നെ സമാനദോഷമെവിടെ-
 ചേർന്നാലുമെല്ലാജ്ഞാഴും;
 ദോഷം പോക്കുക പുണ്യമാമിവ സദാ
 നോക്കിപ്രവർത്തിക്കിലേ
 വേഷം ശാന്തി ഭരത്തിലാക; ഭവനേ
 വിദ്യാധാരന്മാരിവർ.”

53

ജ്ഞാനി മഹാഗുരുചൊന്നമുതാക്കര-
 മേവനുമോത്തൂതെളിഞ്ഞിടവേ
 ഞാനിഹഞാനിഹ മുമ്പു നമിച്ചതി-
 നെന്നുനിനച്ചു വസിച്ചവിധം
 മാനികളാം നിജസൈന്യമകമ്പടി-
 കൂടി മതംഗനൊടൊത്തവര-

വാനിലെഴും സുമുഷ്ടിയൊടൊത്തു വ-
ണങ്ങി സുഷുപ്തി പുരയിലനെ.

54

ചരമ ശീതകിരണ പ്രസന്ന ഗുണ

ഭാരമപ്പൊഴുതു കണ്ടെഴും
മാരുതാശികളനേക സിദ്ധരതി

മാനുഷപ്രഭർ മുനീന്ദ്രനും
പാദനന്തി മരുതുന്നതിനു പവി

പുതമായ തവ ജീവിതം
കൂറുപൂണ്ടുപരി മാതൃകകു നിപ

നിത്തിനോക്കുമിരിവഴിനാർ.

55

കാഞ്ചനേശ്വര മുനീന്ദ്രനും നിജവി-

ശുദ്ധപതിയുമനേകമാ

മാഞ്ചലാക്ഷിയൊടുമൊത്ത ചരമസുത-

നിൽ പ്രകീർത്തിയിലനുഗ്രഹം

നൈലിത്ത മഴപോലണമു; പിതൃ-

പാദസ്മരണമഖിലോത്തരം

പഞ്ചമഹാപർ ശിഷ്യമൊണ്ടു പൊടി

പൂണ്ടെടുത്തു ചുരിയരത്രയിൽ.

56

സിദ്ധരാജവിപുലം വിമാനകല-

മാൻ കാഞ്ചനപുരേന്ദ്രനും

ബലമോദമളവാരസൈന്യമഥ

സിദ്ധരാജാതിയരാജനും

ശുദ്ധമാനുസമണ്ണത്തുചേർന്നൊരു മ-

തംഗനും ഭൂജഗതും മഹാ-

ശ്രദ്ധരായ് ത്വദതി ചേൻ വിൺവഴിഗ-
മിച്ച പൊൻപുരിയിലെത്തിനാർ.

57

ജാതിഭേദമതഭേദമെങ്ങു? നിജ

സത്വഭേദമിഹ ഭേദമാം;

രീതിയോടിരുഗണങ്ങൾ ചേൻ പുതു

തായ ദമ്പതികളെപ്പൊഴും

ഭൂതി പൂണ്ടു നടകൊണ്ടു, സിദ്ധജന

വാലനും കുനകഭൂപനും

നീതിപോലിഹനടത്തി—സജ്ജനമി-

തേതുമിന്നുമറിയാത്തതോ?

58

മത്തേഭഗംഭിനി യൊടൊത്താ മഹാസൂകൃതി

മുത്താൻ ചെന്ന നിമിഷം

താർത്തേൻ തൊഴും മൊഴികളൊത്താദരിച്ചുണിഷ

ലത്താർകളെപ്പൊജനം;

കത്തേന്തിടും ദ്വിജഗണത്തോടു മഗ്രവസു-

സിദ്ധാദിയോടു മമതം

വിത്തേശതുല്യരുടെ വൃത്തം സുരേന്ദ്രപുരി

ചിത്തംനടുങ്ങുമളവായ്.

59

സിദ്ധാന്തം വെച്ചുവിലരുമഹോ!

രാജനീതിക്കു നിത്യം;

ബലാമോദം പ്രജകളുവിടെ-

സ്വപ്രജാതുല്യരെപ്പോ;

യുദ്ധം കൂടാതെപമരസം

വാണു വിദ്യാധരേന്ദ്രൻ;

സിദ്ധന്മാരാൽ ദിവസവും മുളം-

യങ്ങു സന്ദേശവൃത്തം.

60

ആരാലും വന്ദ്യരാകും പിതൃജന, മഖില-

പ്രേമസംഭാരമായി-

ടാരാലേല്ലാം നടത്തും പ്രിയ, പരമബലം

പൂണ്ട ബന്ധുക്കളെന്നും,

പാരാകെക്കിത്തി, യെന്നിത്തരമവനഖിലം

ചേൻ രാജ്യം ഭരിച്ചാൻ

ധാരാളംകാല; മോത്താൽ ഭയയൊടുസമമാ-

യെന്നുമോ! ബന്ധുവാകും.

61

ജ്ഞാനംകൈക്കൊണ്ടുകർമ്മം പരജനഹിതമെ-

ന്തെന്നു കണ്ടിണ്ടലില്ല-

തുനംകൈവിട്ടുചെയ്യും നുപമനിവൃഷഭൻ

ചെറുതേ തെറുകില്ലാ;

മാനം മുട്ടം ശശാങ്ക പൂവിയൊടെതിരിട്ടും

കീത്തിയെച്ചേർത്തു നന്നായ്

ഭാനം ചെയ്യും ജഗത്തിൽ; പരമതിലു; മിവൻ

തന്നെ സമ്പൂർണ്ണ സൗഖ്യൻ.

62

ഇതി

“ജീവകാരുണ്യം” അഥവാ ജീമൂതവാഹനൻ

ദൈവാനുഗ്രഹം എന്ന

അംഗം സർഗ്ഗം

സമാപ്തം.